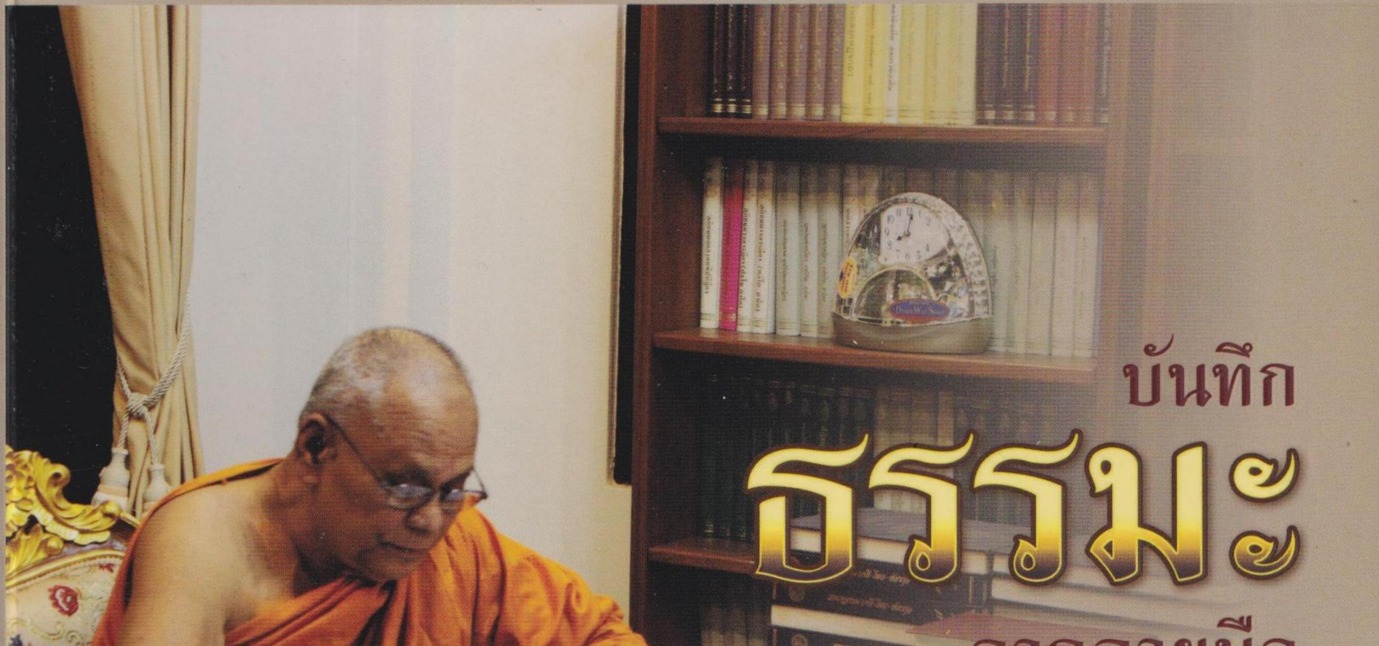
อยู่ให้รัก จากให้จำ

บันทึก ธรรมะ จากลายมือ หลวงพ่อ

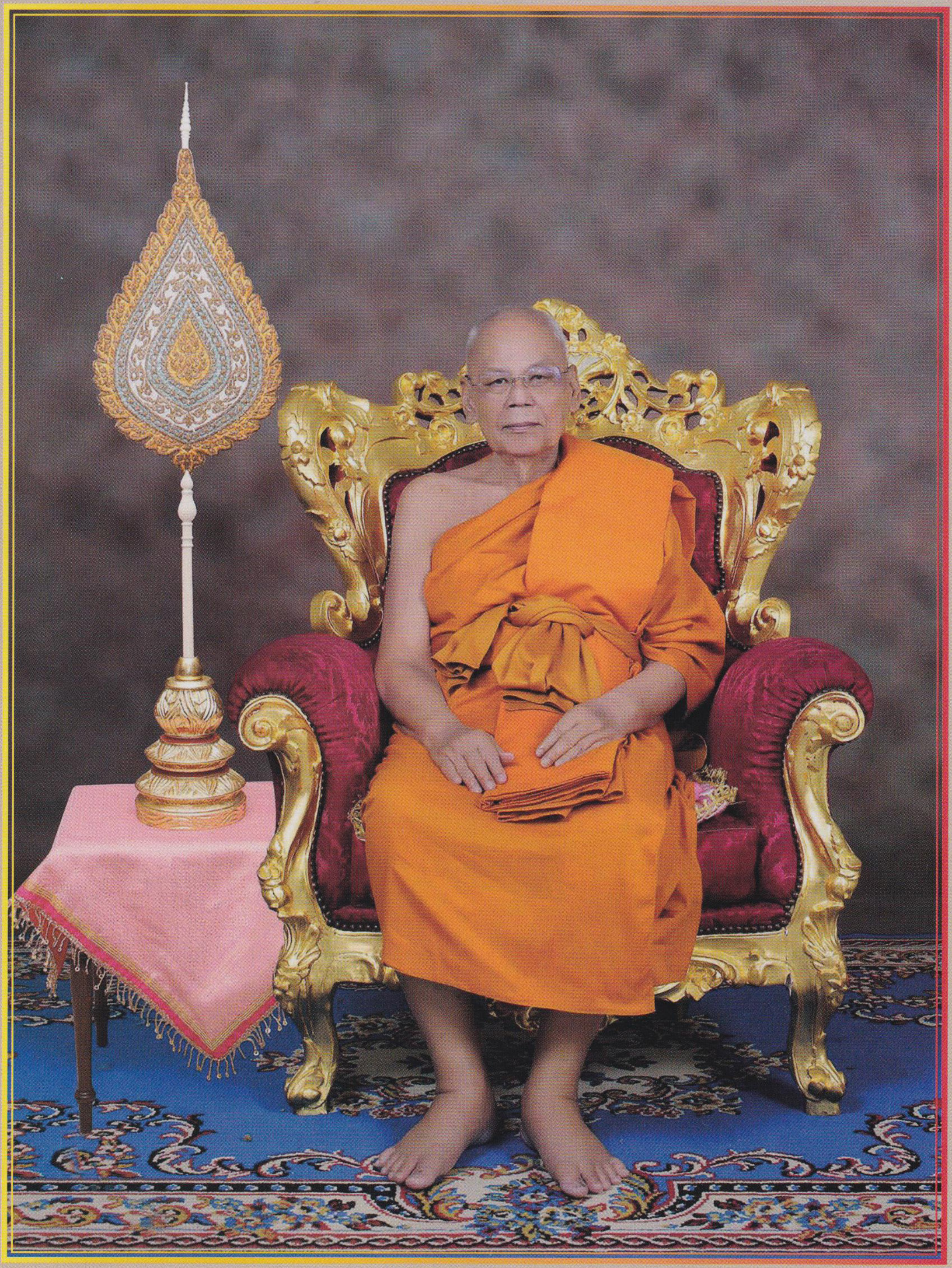
บันทึกธรรมจากลายมือ
เจ้าประคุณสมเด็จพระพุทธชินวงศ์ (สมศักดิ์ อุปสมมหาเถร ป.ธ.๙)
อดีตกรรมการมหาเถรสมาคม อดีตเจ้าคณะใหญ่หนกลาง
และอดีตเจ้าอาวาสวัดพิชยญาติการาม วรวิหาร

สมเด็จพระพุทธชินวงศ์

อยู่ให้รัก จากให้จำ บันทึกธรรมะ จากลายมือหลวงพ่อ

พิธีออกเมรุพระราชทานเพลิงศพ สมเด็จพระพุทธชินวงศ์ (สมศักดิ์ อุปสโม)

๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๓

เจ้าประคุณสมเด็จพระพุทธชินวงศ์
(สมศักดิ์ อุปสโม ป.ธ.๙)

ธรรมาจาริยบูชา

หลวงพ่อสมเด็จพระพุทธชินวงศ์ เป็นพระมหาเถระที่มีวิสัยทัศน์ยาวไกล มีความคิดริเริ่มนำเอาความรู้ทางคัมภีร์สำคัญทางพระพุทธศาสนามาจัดระบบหลักสูตรการศึกษา เพื่อให้เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป ตามหลักสากล โดยการก่อตั้ง "สถาบันบาฬีศึกษาพุทธโฆส" ขึ้นที่วัดมหาสวัสดิ์นาคพุฒาราม ตำบลหอมเกร็ด อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ปริวรรตและแปลคัมภีร์สำคัญทางพระพุทธศาสนาที่ถูกลืมขึ้นมาเป็นหลักสูตรในการเรียนการสอน อาทิ คัมภีร์กัจจายนสูตร, คัมภีร์อภิธานัปปทีปิกาฎีกา, ปทานุกรมพระไตรปิฎก ฉบับบาลี-ไทย ฯลฯ ปัจจุบันเปิดถึงระดับปริญญาเอก คือ หลักสูตรพระไตรปิฎกศึกษา, หลักสูตรบาลีพุทธศาสตร์ และหลักสูตรวิปัสสนาภาวนา เพื่อยกระดับการศึกษาทางพระพุทธศาสนา ให้ก้าวเข้าสู่สากลอย่างเป็นระบบ

นอกเหนือจากการพัฒนาด้านวิชาการทางพระพุทธศาสนาแล้ว หลวงพ่อสมเด็จฯ มีความมุ่งมั่นที่จะให้มีการบูรณาการความรู้ควบคู่ไปกับการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ยังได้ประพันธ์หนังสือธรรมะอื่นๆ เช่น "บวชทำไม?", "ตาย", "ธรรมบทสำหรับชาวบ้าน", "ความรู้เรื่องธุดงค์", "อุปสมคติ", "อุปสมธรรม", "โอวาทธรรม", "สัมมาสติกถา", "ศีล ๕" และตรวจชำระบทความธรรมะอีกหลายเล่ม เช่น พระธรรมเทศนา เรื่อง "สัมโพชฌงค์ ๗" ของ มหาสีสยาดอ, "ร้อยพันธรรมคีตา" ของมิลาเรปะ และ "ธรรโมวาท" เป็นต้น เพื่อให้สามารถอ่านได้ง่ายและเข้าถึงใจความสำคัญของการเป็นพระโยคาวจร ผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ

อาตมภาพในนามตัวแทนคณะศิษยานุศิษย์ ขออนุโมทนา คุณแม่ละออ ตั้งคารวคุณ, คุณอำนาจ - คุณนงเยาว์ โตวชิรกุล, คุณวิเชียร - คุณศรีลำปาง สวาทยานนท์, ดร.พรเพ็ญ เดชวิไลศรี และศิษยานุศิษย์มูลนิธิพุทธสุวัณณภูมิ ที่ร่วมกันเป็นเจ้าภาพอุปถัมภ์การจัดพิมพ์หนังสือ "บันทึกธรรม" เพื่อโดยเสด็จ-พระราชกุศลในพิธีออกเมรุพระราชทานเพลิงศพ สมเด็จพระพุทธชินวงศ์ ในวันเสาร์ ที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๓

คณะศิษยานุศิษย์ทั้งปวง จึงมั่นใจว่าบุญกุศลที่หลวงพ่อสมเด็จพระพุทธชินวงศ์ ได้สร้างสมมาโดยตลอดจะนำไปสู่สุคติ สวรรค์ และพระนิพพาน เหมือนถูกนำไปวางไว้ในสถานะที่เหมาะสมเป็นแน่แท้เทอญ

พระครูวิศิษฏ์สรการ
ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพิชยญาติการาม วรวิหาร
ประธานมูลนิธิพุทธสุวัณณภูมิ

สารบัญ

อยู่ให้รัก จากให้จำ

ประวัติ
เจ้าประคุณสมเด็จพระพุทธชินวงศ์
(สมศักดิ์ อุปสโม, ชูมาลัยวงศ์ ป.ธ.๙)

สถานะเดิม

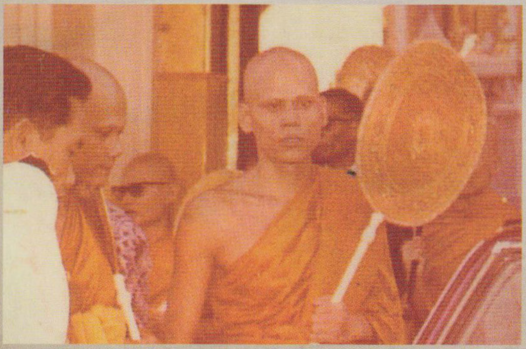
นามเดิม สมศักดิ์ นามสกุล ชูมาลัยวงศ์ เกิดเมื่อวันอาทิตย์ ที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๔ ณ บ้านเลขที่ ๑๐๐ หมู่ที่ ๒ ตำบลปากจั่น อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา บิดาชื่อ นายเหลี่ยม มารดาชื่อ นางส้าลี ชูมาลัยวงศ์

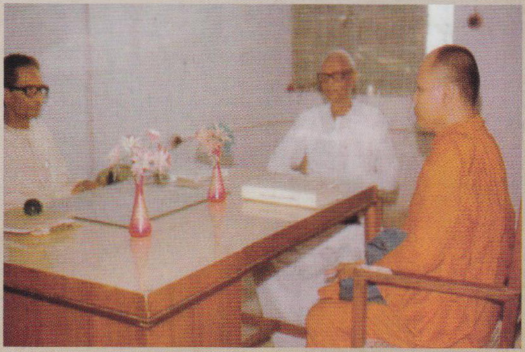
อุปสมบท

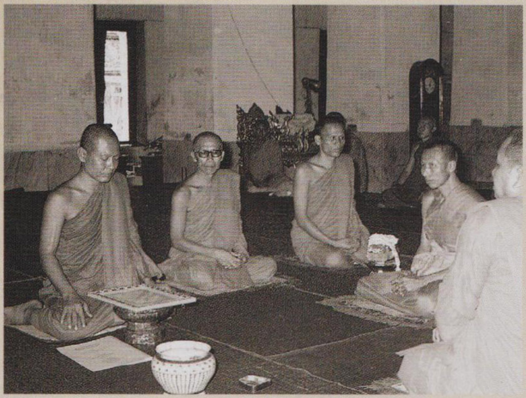
ณ วัดละมุด ตำบลปากจั่น อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อวันพุธที่ ๕ เมษายน พ.ศ.๒๕๐๔ โดยมี พระครูนครวิหารคุณ (ฟัก) วัดบันได จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นพระอุปัชฌาย์ พระอธิการเมี้ยน วัดละมุด เป็นพระกรรมวาจาจารย์

วิทยฐานะ

พ.ศ. ๒๔๙๔ สำเร็จประถมศึกษาปีที่ ๔
พ.ศ. ๒๕๐๖ สอบได้นักธรรมชั้นเอก
พ.ศ. ๒๕๑๕ สอบได้เปรียญธรรม ๙ ประโยค สำนักเรียนวัดพนัญเชิง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
พ.ศ. ๒๕๑๙ สำเร็จปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์อินเดียโบราณ และประวัติศาสตร์เอเชียใต้ มหาวิทยาลัยมคธ ประเทศอินเดีย

พ.ศ. ๒๕๒๖ สำเร็จปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์อินเดียโบราณ
และประวัติศาสตร์เอเชียใต้ มหาวิทยาลัยมคธ ประเทศอินเดีย

พ.ศ. ๒๕๕๑ ศาสตราจารย์พิเศษ สาขาวิชาภาษาบาลี
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้รับการแต่งตั้งเป็นอัคคมหาบัณฑิต โดยรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐสหภาพเมียนมา

ตำแหน่งและหน้าที่

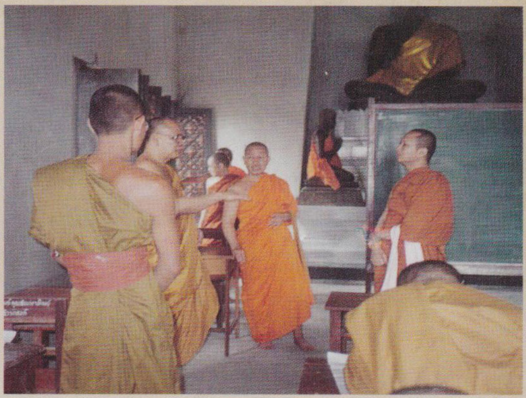
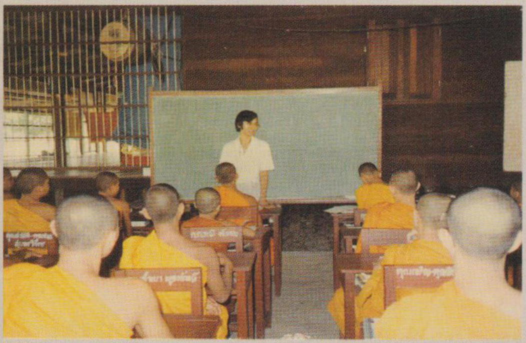
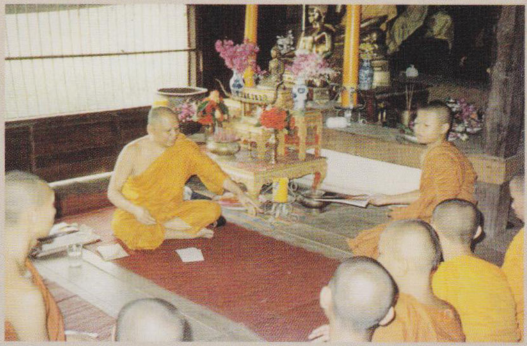
พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นเจ้าอาวาสวัดพิชยญาติการาม วรวิหาร

พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นเจ้าคณะภาค ๑๕

พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นเจ้าคณะภาค ๑

พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นกรรมการมหาเถรสมาคม

พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นเจ้าคณะใหญ่หนกลาง

สมณศักดิ์

พ.ศ. ๒๕๑๖ เป็นพระราชาคณะชั้นสามัญที่ **พระศรีสุทธิพงศ์**

พ.ศ. ๒๕๓๑ เป็นพระราชาคณะชั้นราชที่ **พระราชปริยัติโมลี**
ตรีปิฎกบัณฑิต มหาคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี

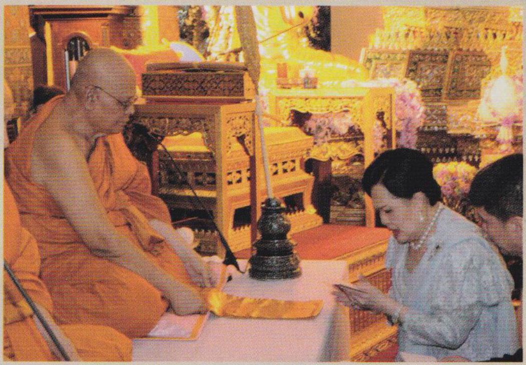
พ.ศ. ๒๕๓๖ เป็นพระราชาคณะชั้นเทพที่ **พระเทพปริยัติโมลี**
ศรีปาพจนานุสิฐ ตรีปิฎกบัณฑิต มหาคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี

พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นพระราชาคณะชั้นธรรมที่ **พระธรรมโมลี**
ศรีปริยัตโยดม วิกรมธรรมธารี ตรีปิฎกบัณฑิต มหาคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี

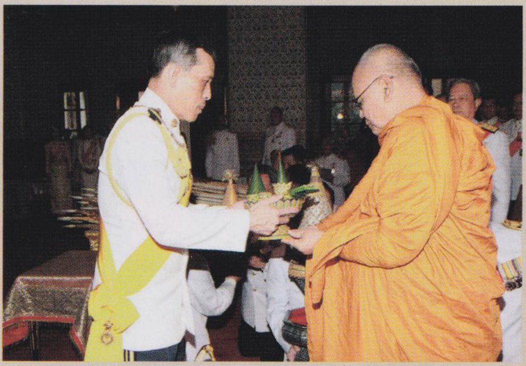
พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นพระราชาคณะเจ้าคณะรองชั้นหิรัณยบัฏที่ **พระพรหมโมลี**
ศรีสังฆโสภณ วิมลศีลาจารนิวิฐ พิพิธคัมภีร์ปริวรรตธารี ตรีปิฎกบัณฑิต
มหาคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี

พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นสมเด็จพระราชาคณะที่ **สมเด็จพระพุทธชินวงศ์**
พรหมวิหารธำรงบวราธิมุต วิสุทธิศีลาจารนิวิฐ ภาวนากิจสุวิธาน ไพศาลหิตานุหิตดิลก
ตรีปิฎกบัณฑิต มหาคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี อรัญวาสี

มรณภาพ

เมื่อวันศุกร์ ที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒ ด้วยอาการหัวใจล้มเหลวเฉียบพลัน ณ โรงพยาบาลกรุงเทพ สิริอายุได้ ๗๘ ปี ๕๘ พรรษา

วิปัสสนาภาวนา

วิปัสสนาภาวนา

วิปัสสนาภาวนา เป็นหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต หรือปริญญาโท ที่เปิดสอนอยู่ที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ วิทยาเขต [illegible] หลักสูตร อยู่ที่นิสิต ที่ผ่านการศึกษา ภาคทฤษฎี หรือวิชาการแล้ว ต้องเข้าสู่ภาคปฏิบัติ ติดต่อกันไม่ขาด เป็นเวลานาน ๗ เดือน ถือได้ว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญ ถ้าจะมีใครมาเรียนมาศึกษา เพราะขาดปฏิบัติติดต่อกันเพียง ๗ วัน ๑๐ วัน ก็ท้อใจกันแล้ว

ถึงเวลานี้กล้าพูดได้อย่างเต็มปากเต็มคำว่า มีนิสิตจบหลักสูตร ผ่านการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ๗ เดือนไป 13 รุ่น แล้ว เป็นจำนวนเกินร้อย ๆ รูป/คน ถือว่าเป็นวิปัสสนาจารย์ และเป็นบุคลากรที่พึ่งประกาศเกียรติคุณคณะสงฆ์ ชื่นชวนพระอาจารย์ วัดและคฤหัสถ์ ท่านเจ้าคุณพระพรหมโมลี (วิลาศ ญาณวโร) วัดยานนาวา กล่าวไว้ในหนังสือ ธรรมสมโภชว่า วิปัสสนาภาวนานี้ เป็นภาวนากรรมอันประเสริฐ เป็นยอดกรรมฐาน เป็นภาวนาพิเศษ ซึ่งมีปรากฏอยู่เฉพาะในพระพุทธศาสนา เท่านั้น ในศาสนาอื่นไม่มี ๆ

วิปัสสนาภาวนา จึงเป็นเรื่องสูง และเป็นเรื่องเกินวิสัยของชาวโลกทั่วไป ไม่มีศาสดาใด ๆ ค้นพบจะคิดมาสอนได้ แต่ชาวโลกได้ นอกจากพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์เดียวเท่านั้น ทรงรู้แจ้ง ซึ่งพระพุทธองค์ทรงนำมาสอนพวกเรา

วิปัสสนาภาวนา เป็นหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิตหรือ ปริญญาโท ที่เปิดสอนอยู่ที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตบาฬีศึกษาพุทธโฆส นครปฐม ข้อสำคัญของหลักสูตรอยู่ที่นิสิต ที่ผ่านการศึกษาภาคทฤษฎีหรือวิชาการแล้ว ต้องเข้าสู่ภาคปฏิบัติติดต่อ กันไม่ขาดเป็นเวลานาน ๗ เดือน ทำให้เป็นที่วุ่นงงสงสัยว่า จะมีใครมา เรียนมาศึกษา เพราะขนาดปฏิบัติติดกันเพียง ๗ วัน ๑๕ วัน ก็ท้อใจกัน แล้ว

ถึงเวลานี้ กล้าพูดได้อย่างผ่าภูมิใจว่า มีนิสิตจบหลักสูตร ผ่านการ ปฏิบัติวิปัสสนาภาวนา ๗ เดือนไป ๑๓ รุ่น และเป็นจำนวนนับร้อยๆ รูป/ คน สำเร็จไปเป็นวิปัสสนาจารย์ และเป็นบุคลากรที่พึงประสงค์ของ คณะ สงฆ์ ช่วยงานพระศาสนาด้านการเผยแผ่ ท่านเจ้าคุณพระพรหมโมลี (วิลาส ญาณวโร) วัดยานนาวา กล่าวไว้ในหนังสือภาวนาทีปนีว่า วิปัสสนาภาวนานั้น เป็นภาวนากรรม อันประเสริฐ เป็นภาวนากรรม วิเศษ เป็นภาวนากรรมสูงสุด ที่มีปรากฏอยู่แต่เฉพาะในพระพุทธศาสนา เท่านั้น ในศาสนาอื่นไม่มี

วิปัสสนาภาวนา จึงเป็นเรื่องสูง และเป็นเรื่องเข้าใจยากสำหรับ ชาวโลกทั่วไป ไม่มีศาสนาใดสามารถจะนำมาแสดงแก่ชาวโลกได้ นอกจากพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์เดียวเท่านั้น ข้อนี้สมดังพระพุทธ พจน์ในธรรมนิยามสูตรว่า

อนาสวฏฺเชน สมถวิปสฺสนา เอกรสา โหนฺติ.
ปฏิสํ./๒๙๐
สมถะ และวิปัสสนา มีรสเดียว คือไม่มี
อาสวะกิเลส
๑ อนาสวฏฺเชนาติ พนฺธโมกฺเขปิ สติ
อารมฺมณํ กตฺวา ปวตฺตมานาสววิรหิตฏฺเชน.
ปฏิสํ.อฏฺ.๒/๑๘๔ เพราะอรรถว่า
คำว่า อนาสวฏฺเชน อธิบายว่า แม้เมื่อมีการ
พ้นจากเครื่องผูกมัด คือกิเลส ก็ปราศจาก
อาสวะกิเลสที่ทำให้เป็นอารมณ์เป็นไป.

อนาสวฏฺเชน สมถวิปสฺสนา เอกรสา โหนฺติ.
สมถะและวิปัสสนามีรสเดียว คือไม่มีอาสวะกิเลส.

ปฏิสํ./๒๙๐

อนาสวฏฺเชนาติ พนฺธโมกฺเขปิ สติ อารมฺมณํ กตฺวา ปวตฺตมานาสววิรหิตฏฺเชน.

คำว่า อนาสวฏฺเชน อธิบายว่า เพราะอรรถว่า แม้เมื่อมีการพ้นจากเครื่องผูกมัดคือกิเลส ก็ปราศจากอาสวะกิเลสทำให้เป็นอารมณ์เป็นไป

ปฏิสํ.อฏฺ.๒/๑๘๔

ทำไม
ต้องวิปัสสนา

"ทำไม ต้องวิปัสสนา."

มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณ์ วิทยาเขตพายัพ ศึกษาพุทธโฆษ ได้ขอเปิดหลักสูตร ปริญญาโท สาขา วิปัสสนาภาวนา และสภามหาวิทยาลัยอนุมัติให้ เปิดสอนได้ หลักสำคัญของหลักสูตรนี้ อยู่ที่ขอ ระดับ ซึ่งนิสิตต้องเข้า ~~[illegible]~~ ภาคปฏิบัติติดต่อกัน เป็นเวลา ๗ เดือน หรือไม่ก็ต้องตามที่ สะสะ ว่า จะมีวิธีตรวจสอบวัดผลกันอย่างไร ผมในหมู่ของ กรรมการสภาฯ ท่านหนึ่งก็ได้มีปุจฉาถาม ถึงความเป็น ไปได้ของการนี้ ซึ่งข้าพเจ้าได้เตรียมคำตอบไว้ให้ แล้ว เพราะตามประสบการณ์ฝึกอบรมการปฏิบัติวิปัสสนา ของผู้ติดต่อกันเป็นเวลา 45 วัน และ ~~[illegible]~~ ได้รับผล การปฏิบัติ ระดับหนึ่ง ซึ่งเป็นที่น่าพอใจ ได้สรุปผลการปฏิบัติสมบูรณ์ ติดต่อกันมาแล้ว ไม่ต่ำกว่า ๗ วัน และอย่างมากไม่เกิน ๗ ปี ข้าพเจ้าจึง กำหนดลงไปว่า ๗ เดือนก็เพียงพอ นิสิตที่ผ่านปฏิบัติ จะได้เกิดปัญญาตื่นตัวต่อการเห็นตามความจริง และ จะได้รับประสบการณ์จากสภาวธรรมที่เกิดในระหว่าง ปฏิบัติไปตามลำดับ ซึ่งมีเกณฑ์ที่ชัดเจน ปรากฏอยู่ในคัมภีร์ จะมีวิปัสสนาจารย์ที่ผ่านการฝึกอบรม หรือมีความเชี่ยว ชาญในการสอบอารมณ์ของการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน การปฏิบัติ และสอบอารมณ์ทุกวัน จึงเท่ากับว่าเป็น การวัดผล และประเมินผลของนิสิตไปด้วย ซึ่งได้ มีการเปรียบเทียบเปลี่ยนแปลงวิธีอื่นๆ ก็ใช้การวัดผล และประเมินผล เช่นนี้เช่นกัน

เพราะฉะนั้นจึงเปิดหลักสูตรวิปัสสนาภาวนา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตบาฬีศึกษาพุทธโฆส นครปฐม ได้ขอเปิดหลักสูตร ปริญญาโท สาขาวิปัสสนาภาวนา และสภามหาวิทยาลัยอนุมัติให้เปิดสอนได้ หลักสำคัญของหลักสูตรนี้อยู่ที่ข้อบังคับซึ่งนิสิตต้องเข้าภาคปฏิบัติติดต่อกันเป็นเวลา ๗ เดือน ทำให้เกิดความกังขาสงสัยกันว่า จะมีวิธีตรวจสอบวัดผลกันอย่างไร แม้ในหมู่ของกรรมการสภาบางท่านก็ได้มีปุจฉาถามถึงความเป็นไปได้ของกรณีนี้ ซึ่งข้าพเจ้าได้เตรียมคำตอบไว้ให้แล้ว เพราะตนเองได้เคยฝึกอบรมการปฏิบัติวิปัสสนานานติดต่อกันเป็นเวลา ๔๕ วัน และได้รับผลการปฏิบัติในระดับหนึ่ง อนึ่ง ในมหาสติปัฏฐานสูตรได้สรุปผลการปฏิบัติสติปัฏฐานติดต่อกันอย่างเร็วไม่ต่ำกว่า ๗ วัน และอย่างช้าไม่เกิน ๗ ปี ข้าพเจ้าจึงกำหนดลงไปว่า ๗ เดือนกำลังพอดี นิสิตผู้ปฏิบัติจะได้เกิดชำนาญคล่องตัวต่อการกำหนดอารมณ์ และจะได้รับประสบการณ์จากสภาวะญาณที่เกิดในระหว่างปฏิบัติไปตามลำดับ ซึ่งในขณะที่นิสิตปฏิบัติอยู่นั้นจะมีวิปัสสนาจารย์ที่ผ่านการฝึกอบรมและมีความเชี่ยวชาญในการสอบอารมณ์ของการปฏิบัติวิปัสสนา คอยคุมการปฏิบัติและสอบอารมณ์ทุกวันจึงเท่ากับว่าเป็นการวัดผลและประเมินผลของนิสิตไปด้วย ซึ่งได้ชี้แจงเปรียบเทียบเหมือนวิชาอื่นๆ ก็มีการวัดผลและประเมินผล เช่นเดียวกัน

แรงบันดาลใจ ในการสร้างหลักสูตรวิปัสสนาภาวนา

อยู่ให้รัก จากให้จำ

ใจปรารถนาสร้างนิสิตให้เป็นทายาทพระศาสนา
"ในทางวิปัสสนาธุระ"

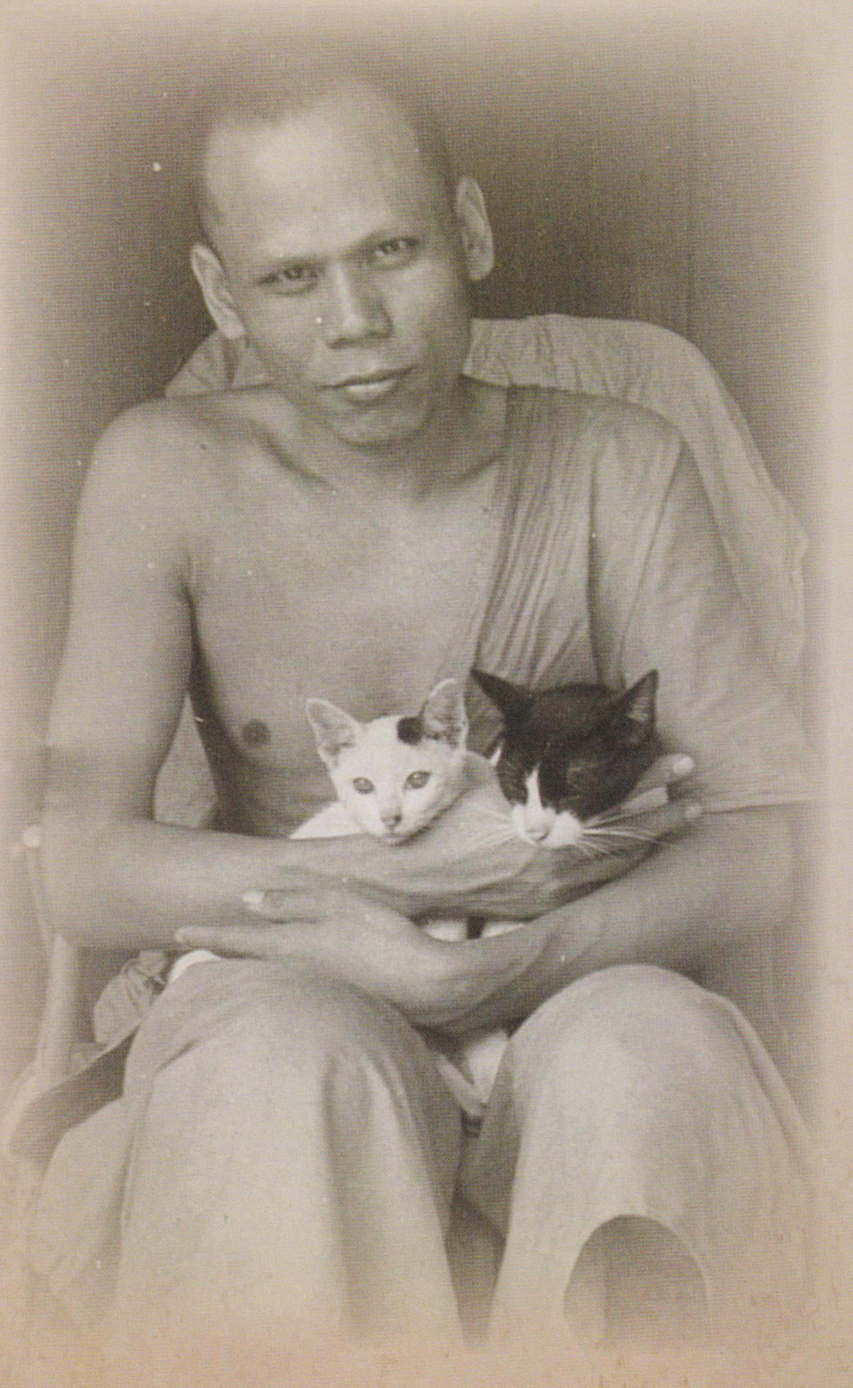

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

นี้เกิดขึ้นเพราะพิจารณาเห็นว่า เป็นวิธีหนึ่งที่จะสร้างนิสิตให้เป็นทายาทพระศาสนาในทางวิปัสสนาธุระ การปฏิบัติถูกฝ่ายปริยัติละเลยทอดทิ้ง เพราะถือเอาเรียนรู้แล้วเป็นอันจบความรู้ในทางพระศาสนา จึงทำให้ท่านเหล่านั้น เมื่อมารับงานบริหารพระศาสนา จึงทุ่มเทให้กับงานปริยัติ ทอดธุระเสียว่า เรื่องการปฏิบัติเป็นเรื่องของพระป่า ข้าพเจ้ามาคิดว่า หลักสูตรอื่นถูกร่างขึ้นให้เป็นปริญญา ทำไมวิปัสสนาจึงทำให้เป็นปริญญาไม่ได้ การสร้างหลักสูตรวิปัสสนาให้เป็นปริญญาก็เพื่อรับรองวิทยฐานะของการศึกษาเท่านั้น แน่นอนว่า นิสิตที่จบในหลักสูตรจะมีความรู้เรื่องการปฏิบัติวิปัสสนา สามารถเป็นวิปัสสนาจารย์ แนะนำสอนผู้อื่นได้ เป็นการเผยแผ่พระพุทธศาสนา เป็นบุคลากรผู้ทรงคุณค่าของพระศาสนา

ธรรมชาติ ชื่อว่า "วิปัสสนา"

วิปัสสนา เป็นภาษาบาลี มีใช้ตามพระพุทธภาษิต ดังนี้

ปญฺจกฺขนฺเธ วิวิเธน อนิจฺจาทิอากาเรน ปสฺสตีติ วิปสฺสนา.

แปลว่า = ธรรมชาติใด ย่อมเห็นแจ้งใน ~~ปัญจ~~ ขันธ์ ๕ หรือ รูปนาม โดยอาการต่างๆ มี อนิจจัง เป็นต้น ธรรมชาตินั้นชื่อว่า วิปัสสนา,

มีพระบาลีหลักฐานแสดงความต่อว่า

สลฺลหุกวุตฺติโน ปน ปนฺตเสนาสนาภิรตสฺส อตฺตภาเว ขยวยํ ปฏฺฐเปตฺวา สาตจฺจกิริยาวเสน วิปสฺสนํ วฑฺเฒตฺวา อรหตฺตคฺคหณนฺติ อิทํ วิปสฺสนาธุรํ นาม

ธุระนี้ คือ การที่ภิกษุผู้เป็นอยู่ง่ายใฝ่ใจในสัลเลขะ มีความประพฤติปลอดโปร่งไม่กังวล ยินดีในเสนาสนะอันสงัด แล้วตั้งสติกำหนดความสิ้นไป ความเสื่อมไปในอัตภาพ กล่าวคือ รูปนาม เจริญวิปัสสนา และกระทำให้เป็นไปติดต่อกันไป ไม่ขาดสาย จนกว่าจะได้บรรลุพระอรหัตตผล ชื่อว่า วิปัสสนาธุระ คือ การมุ่งบำเพ็ญวิปัสสนาภาวนา

ยังมีบาลีอีกแห่งหนึ่งว่า

วิวิเธน ปสฺสตีติ วิปสฺสนา.

ปัญญาใด ย่อมเห็นรูปนาม โดยอาการต่างๆ เป็นพิเศษ คือชัดแจ้ง ปัญญานั้น ชื่อว่าวิปัสสนา (ปรมัตถทีปนีฎีกา)

วิปัสสนา เป็นภาษาบาลี มีวิเคราะห์ทำตัวรูปดังนี้

"ปญฺจกฺขนฺเธสุ วิวิเธน อนิจฺจาทิอากาเรน ปสฺสตีติ วิปสฺสนา

ปัญญา = ธรรมชาติใด ย่อมเห็นแจ้งในขันธ์ ๕ หรือ รูปนาม โดยอาการต่างๆ มีอนิจจัง เป็นต้น ธรรมชาตินั้น ชื่อว่า วิปัสสนา

มีพระบาลีหลักฐานขยายความต่อว่า สลฺลหุกวุตฺติโน ปน ปนฺตเสนาสนาภิรตสฺส อตฺตภาโว ขยวยํ ปฏฺฐเปตฺวา สาตจฺจกิริยาวเสน วิปสฺสนํ วฑฺเฒตฺวา อรหตฺตคฺคหณนฺติ อิทํ วิปสฺสนาธุรํ นาม"

"ธุระนี้ คือ การที่ภิกษุผู้เห็นภัยในสังสารวัฏ มีความประพฤติปลอดโปร่งใจ ยินดีในเสนาสนะอันสงัดแล้วตั้งสติกำหนดความสิ้นไปความเสื่อมไปในอัตภาพ กล่าวคือ รูปนาม เจริญวิปัสสนาโดยกระทำให้เป็นนิตย์ ติดต่อกันไม่ขาดสาย จนกระทั่งได้บรรลุพระอรหัตตผลชื่อว่าวิปัสสนาธุระ คือ การปฏิบัติบำเพ็ญวิปัสสนาภาวนา

ยังมีบาลีอีกแห่งหนึ่งว่า

วิเสเสน ปสฺสตีติ วิปสฺสนา. ปัญญาใด ย่อมเห็นรูปนาม โดยอาการต่างๆ เป็นพิเศษ เหตุนั้น ปัญญานั้น ชื่อว่า วิปัสสนา (ปรมัตถทีปนีฎีกา)"

วิปัสสนา เป็นการรู้เห็นแจ้ง

วิปัสสนา เป็นการรู้เห็นแจ้ง

โดยตรง และแทงตลอด ไตรลักษณ์ กล่าวคือความไม่เที่ยง ความทุกข์ ความไม่มีตัวตน ไม่ใช่เพียงแค่รู้สึกธรรมเหล่านี้ ด้วยความซึมซาบทางเหตุผล หรือเพียงด้วยปัญญา ที่เข้าใจความหมาย เท่านั้น แต่ต้องเห็นจริง ด้วยประสบการณ์อันมั่นคง ปราศจากความสงสัย ด้วยตนเอง ประสบการณ์ในสัจจะธรรมนี้ จะเกิดขึ้นได้ และเจริญก้าวหน้าจนสุกงอม สิ้นเชิง ก็ด้วย การปฏิบัติกรรมฐาน เพื่อให้ เห็นแจ้ง ความ จริงที่ซ่อนเร้น สัจจะธรรมเหล่านี้ ครั้งแล้วครั้งเล่า วิปัสสนา เป็นความรู้ประเภทที่เปลี่ยนแปลงชีวิต อย่างเด็ดขาด กล่าวว่า ผู้ใดที่รู้ แต่ไม่ได้ปฏิบัติตาม ความรู้นั้น ผู้นั้น ได้ชื่อว่ารู้ไม่สมบูรณ์

จุดมุ่งหมายของการปฏิบัติ กรรมฐาน ตามวิธีสติปัฏฐาน นี้ เป็นจุดมุ่งหมายสูงสุด ตามที่พระพุทธเจ้าทรงประทานไว้ เพราะฉะนั้น จึงควรปฏิบัติด้วยลักษณะท่าทาง ที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายอันประเสริฐสุด นั้น

วิปัสสนาเป็นการรู้เห็นแจ้ง โดยตรงและแทงตลอดไตรลักษณ์ กล่าวคือความไม่เที่ยง ความทุกข์ ความไม่มีตัวตน ไม่ใช่เพียงแค่รู้สัจจธรรมเหล่านี้ ด้วยความซึมซาบเหตุผลหรือ เพียงด้วยปัญญาที่เข้าใจความหมายเท่านั้น

แต่ต้องเห็นจริงด้วยประสบการณ์อันมั่นคง ปราศจากความสงสัยด้วยตนเอง

ประสบการณ์ในสัจจธรรมนี้จะเกิดขึ้นได้ และเจริญก้าวหน้าจนสุกงอมถึงขั้นก็ด้วยการปฏิบัติกรรมฐาน เผชิญหน้ากับความจริงที่รองรับสัจจธรรมเหล่านี้ ครั้งแล้วครั้งเล่า วิปัสสนาเป็นความรู้ประเภทที่เปลี่ยนแปลงชีวิตอย่างที่นักคิดกล่าวว่า ถ้าผู้ใดรู้ แต่ไม่ได้ปฏิบัติตามความรู้นั้น ผู้นั้นได้ชื่อว่ารู้ไม่สมบูรณ์

จุดมุ่งหมายของการปฏิบัติกรรมฐานตามวิธีสติปัฏฐานนี้ เป็นจุดมุ่งหมายสูงสุดตามที่พระพุทธเจ้าทรงประทานไว้ เพราะฉะนั้น จึงควรปฏิบัติด้วยลักษณะทางจิตที่เหมาะกับจุดมุ่งหมายอันสูงสุดนั้น”

ความปรารถนาทางใจ

ตัวเองรู้สึกทางใจ เช่นนี้ จึงควร
เริ่มต้นปฏิบัติ สร้างความประพฤติอย่างสงบ
โดยอาศัยบุญกุศล คุณธรรม อันสูงสุด ไม่ใช่ในอดีต
แต่หากในชีวิตนี้

เพราะเส้นไปตามทาง ที่พระพุทธเจ้าทั้งหลาย
พร้อมทั้งพระมหาสาวกทั้งหลาย ได้ดำเนินไปแล้ว
แต่ผู้ที่เดียว คนนั้นย่อมไม่สามารถ เดินไปตามทาง
นั้นได้ ขอให้ความเพียร ของพระเพิ่มพูน ขอให้
จงสำเร็จผล

※ สำหรับการเอาชนะใจ หาความเจริญงอกงาม
ของใจ ต้องใช้ความเพียรพยายาม

ใจ เพียรสู้ทั้งหมด ซึ่งสุขทุกข์ทั้งหมด เพื่อ
เอาชนะทุกข์ ข้าพเจ้าจึงเข้ามาเดินตามทาง
รสปีติใหม่ ๆ

ด้วยความรู้สึกทางใจ เช่นนี้ จึงควรเริ่มต้นปฏิบัติ ด้วยความปรารถนาอย่างสงบ โดยหวังบรรลุจุดหมายอันสูงสุด ไม่ใช่ในอนาคตแต่ภายในชีวิตนี้

เราจะเดินไปตามทางที่พระพุทธเจ้าทั้งหลายพร้อมทั้งพระมหาสาวกทั้งหลาย ได้ดำเนินไปแล้ว แต่ผู้ที่เกียจคร้านย่อมไม่สามารถเดินไปตามทางนั้นได้

ขอให้ความเพียรของเราจงเพิ่มพูน ขอให้จงสำเร็จผล

สำหรับการเอาชนะใจ และความเจริญงอกงามของใจ ต้องใช้ความเพียรพยายาม

ใจเป็นผู้นำมาซึ่งสุขทุกข์ทั้งหมด เพื่อเอาชนะทุกข์ ข้าพเจ้าจึงเข้ามาเดินตามทางสติปัฏฐาน ๔

ความเห็นที่ถูกต้อง สำคัญมาก

สัมมาทิฏฐิ ความเห็นชอบ
มีความสำคัญ

สัมมาทิฏฐิ ความเห็นชอบ มีความสำคัญมาก ท่านกล่าวไว้ ๒ ประการ คือ

๑ วิปัสสนาสัมมาทิฏฐิ ที่เห็นแท้
๒ มัคคสัมมาทิฏฐิ ความเห็นชอบในองค์มรรค

วิปัสสนาสัมมาทิฏฐิ เห็นชอบในวิปัสสนา คือเห็น ที่พิจารณา สังขารที่เป็นไปในภูมิ ๓ ด้วยอำนาจไตร-ลักษณ์ มีความไม่เที่ยง เป็นต้น

ส่วนมัคคสัมมาทิฏฐิ ความเห็นชอบในองค์มรรค ทำหน้าที่ถอน อนุสัยสังขาร ที่ตามไหลมาใน สันดานแห่งการพิจารณาให้สงบอยู่ผล เหมือนเอาน้ำเย็น ๑,๐๐๐ หม้อ ลงบนกระหม่อม

ท่านกล่าวอุปมาไว้ว่า เหมือนคนชาวนา เมื่อจะทำนา ตัดต้นไม้ที่เป็นป่าเสียก่อน จากนั้น จึงใช้ไฟเผาต้นไม้ที่ตัดไว้จนเตียน วิปัสสนาสัมมาทิฏฐิ ก็เช่นเดียวกัน พิจารณาสังขารทั้งหลายด้วยอำนาจไตรลักษณ์ มีความไม่เที่ยงเป็นต้น ต่อมาจากนั้น มัคคสัมมาทิฏฐิ คือถอนสังขารทั้งหลาย ด้วยอำนาจไม่ให้เป็นไปอีก จึงเกิดขึ้น เมื่อพิจารณาด้วย วิปัสสนาสัมมาทิฏฐิ นั้น

สัมมาทิฏฐิ ความเห็นชอบ มีความสำคัญ สัมมาทิฏฐิ ความเห็นชอบ มีความสำคัญมาก ท่านกล่าวไว้ ๒ ประการ คือ

๑. วิปัสสนาสัมมาทิฏฐิ ที่นำหน้า

๒. มัคคสัมมาทิฏฐิ ความเห็นชอบในองค์มรรค

วิปัสสนาสัมมาทิฏฐิ เห็นชอบในวิปัสสนาทำหน้าที่พิจารณาสังขารที่เป็นไปในภูมิ ๓ ด้วยอำนาจไตรลักษณ์ มีความไม่เที่ยง เป็นต้น

ส่วนมัคคสัมมาทิฏฐิ ความเห็นชอบในองค์มรรค ทำหน้าที่ถอนวัฏฏะสงสารที่ตนได้ภูมิในสุดแห่งการพิจารณาให้สงบอยู่เถิด เหมือนรดน้ำเย็น ๑,๐๐๐ หม้อ ลงบนกระหม่อม

ท่านกล่าวอุปมาไว้ว่า เหมือนกับชาวนาเมื่อจะทำนา ตัดต้นไม้ที่เป็นป่าเสียก่อน จากนั้นจุดไฟเผาต้นไม้ที่ตัดไว้จนเตียน วิปัสสนาสัมมาทิฏฐิ ก็เช่นเดียวกัน พิจารณาสังขารทั้งหลายด้วยอำนาจไตรลักษณ์ มีความไม่เที่ยง เป็นต้นก่อน ต่อจากนั้น มัคคสัมมาทิฏฐิ จึงถอนสังขารทั้งหลายด้วยอำนาจไม่ให้เป็นไปอีก จึงเกิดขึ้น เพื่อพิจารณาด้วยวิปัสสนาสัมมาทิฏฐินั้น

ผู้ฆ่าตนเอง

โย สาสนํ อรหตํ
อริยานํ ธมฺมชีวินํ
ปฏิกฺโกสติ ทุมฺเมโธ
ทิฏฺฐึ นิสฺสาย ปาปิกํ
ผลานิ กฏฺฐกสฺเสว
อตฺตฆญฺญาย ผลฺลติ

ผู้ใด อาศัยทิฏฐิอันลามก มีปัญญาทราม กล่าวคัดค้าน คำสั่งสอนของพระอริยบุคคล ผู้เป็นพระอรหันต์ เป็นอยู่โดยธรรม ผู้นั้นย่อมเกิดมาเพื่อฆ่าตัวเอง เหมือนขุยไผ่ เกิดมาเพื่อฆ่าต้นไผ่ ฉะนั้น

ตสฺมา ภิกฺขุ สทา สโต นามรูปสฺส สพฺพโส
ปจฺจเย ปริคฺคณฺเหยฺย กงฺขาวิตรณตฺถิโก

เพราะฉะนั้น ภิกษุ ผู้มีความต้องการข้ามพ้น ความสงสัย พึงเป็นผู้มีสติตลอดเวลา กำหนดปัจจัยเหตุแห่งนามรูป ในที่ทั้งปวง

“โย สาสนํ อรหตํ
อริยานํ ธมฺมชีวินํ
ปฏิกฺโกสติ ทุมฺเมโธ
ทิฏฺฐึ นิสฺสาย ปาปิกํ
ผลานิ กณฺฏกสฺเสว
อตฺตฆญฺญาย ผลฺลติ

ผู้ใด อาศัยทิฏฐิอันลามก มีปัญญาทราม กล่าวคัดค้านคำสอนของพระอริยบุคคล ผู้เป็นพระอรหันต์ เป็นอยู่โดยธรรม ผู้นั้น ย่อมเกิดมาเพื่อฆ่าตนเอง เหมือนกับขุยไผ่ เกิดมาเพื่อฆ่าต้นไผ่ ฉะนั้น”

“ตสฺมา ภิกฺขุ สทา สโต นามรูปสฺส สพฺพโส
ปจฺจเย ปริคฺคณฺเหยฺย กงฺขาวิตรณตฺถิโก

เพราะฉะนั้น ภิกษุ ผู้มีความต้องการข้ามพ้นความสงสัย พึงเป็นผู้มีสติตลอดเวลา กำหนดปัจจัยเหตุแห่งรูปนาม โดยประการทั้งปวง”

ความชั่ว ที่เกิดขึ้นในจิต

อกุศลเจตสิกะ = ความชั่วที่เกิดขึ้นมาในจิต
แต่ละจิตในจำพวก มี 14 ดวง แจกเป็น
ก. ๑ฝ่าย กุศลสาธารณกุศล เจตสิกที่เกิด
ทั่วไปกับอกุศลจิตทุกดวง 4 ดวง คือ
โมหะ อหิริกะ อโนตตัปปะ อุทธัจจะ
ข. ปกิณณกอกุศลเจตสิก = อกุศลเจตสิก
ที่เกิดกับอกุศลจิตเรี่ยรายไป ๑๐ ดวง
คือ โลภะ ทิฏฐิ มานะ โทสะ อิสสา มัจฉริยะ
กุกกุจจะ = (เดือดร้อนใจ) ถีนะ (หดหู่)
มิทธะ (ซึมเซา) วิจิกิจฉา.

ปัจฉิ พุทธคยา ธานี

เหนือ [illegible]

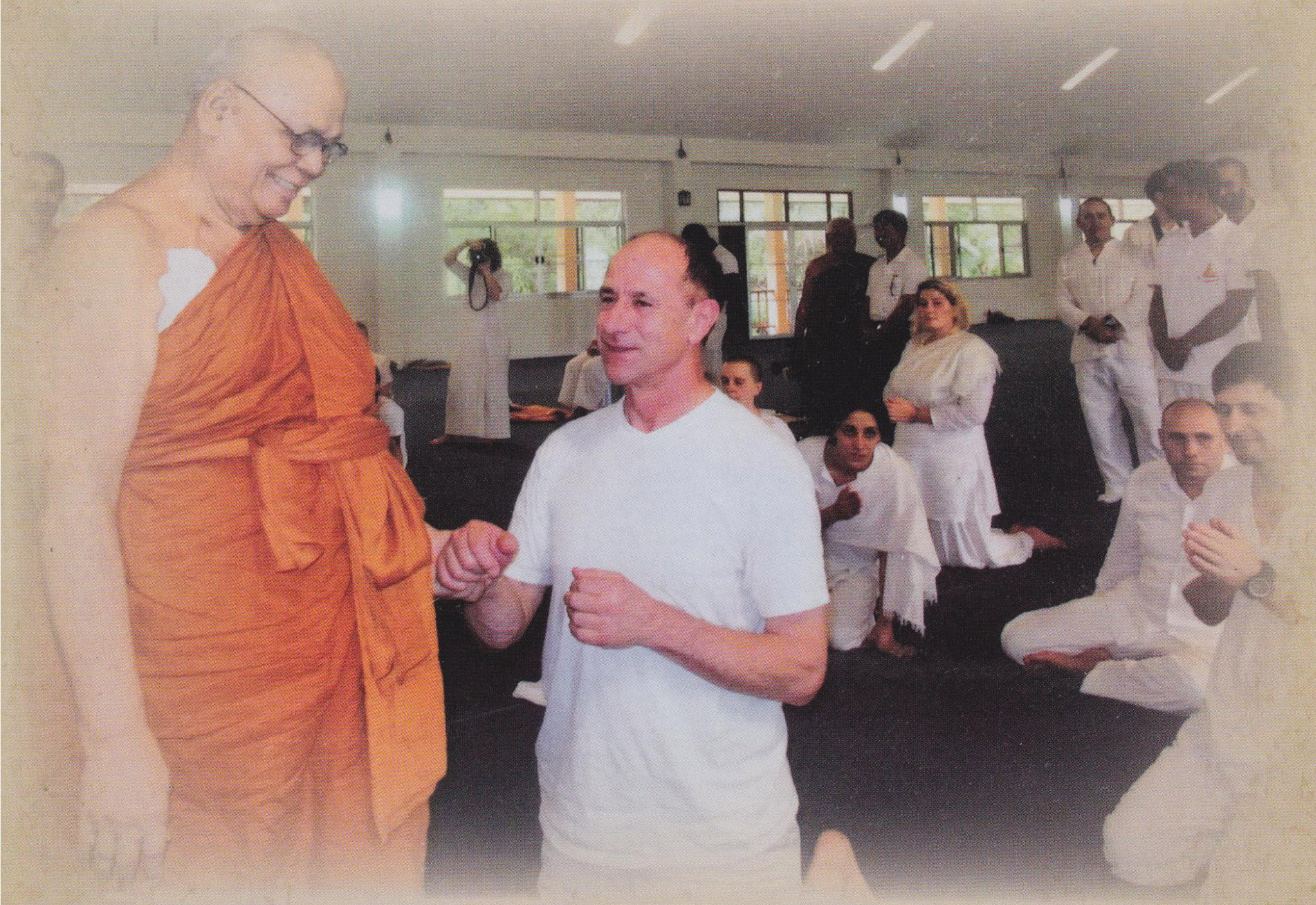
สุปปพุทธ [illegible] [illegible]

ปัจฉิ [illegible] ธานี

ปัจฉิ [illegible] ธานี

ปัจฉิ [illegible] ธานี

อพิธาน [illegible]

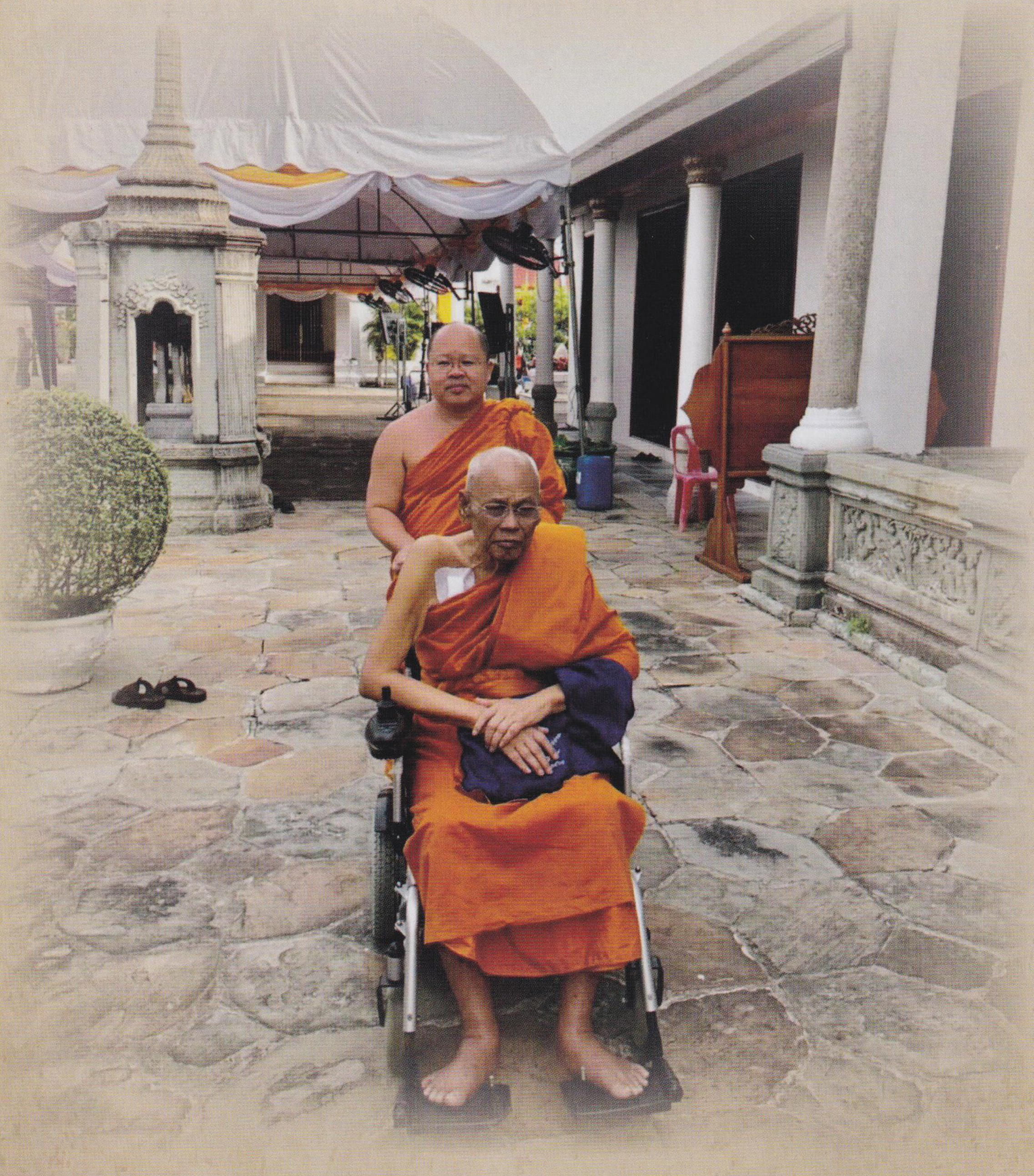
อกุศลเจตสิก ความชั่วที่เกิดขึ้นภายในจิต แต่งจิตให้เป็นบาป มี ๑๔ ดวง แยกเป็น

ก. สัพพากุสลสาธารณกุศล เจตสิกที่เกิดทั่วไปกับอกุศลจิตทุกดวง ๔ ดวง คือ โมหะ อหิริกะ อโนตตัปปะ อุทธัจจะ

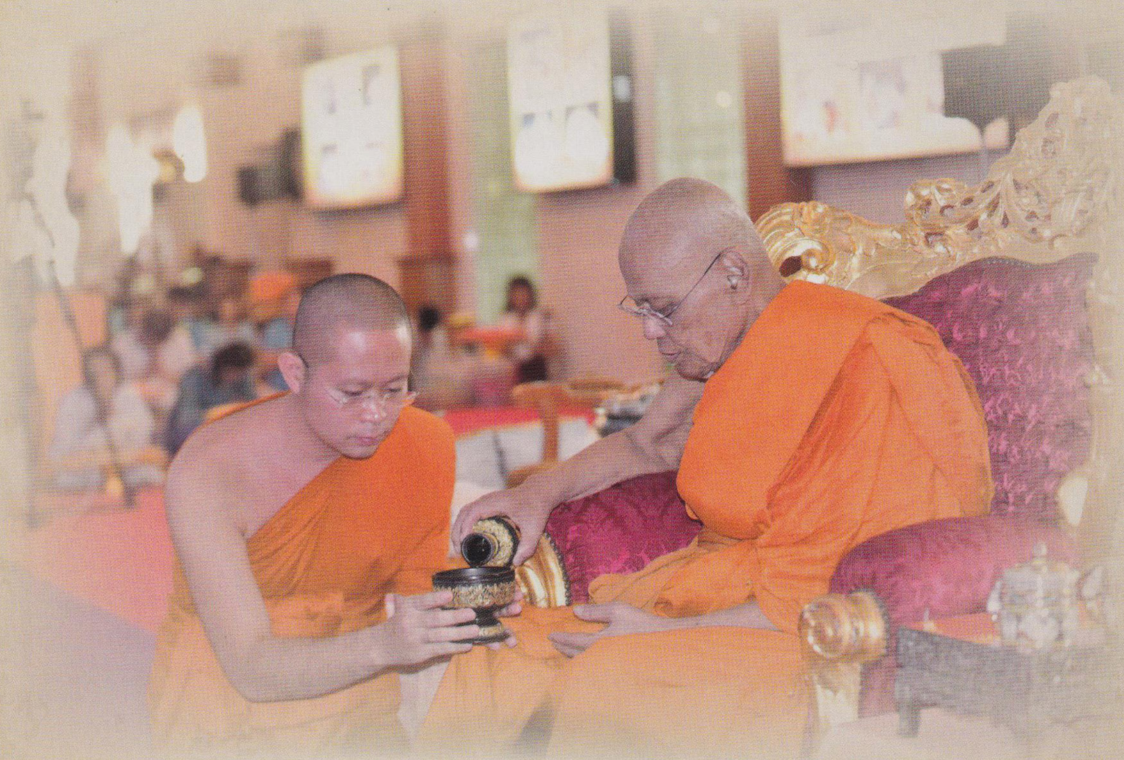
ข. ปกิณณกอกุศลเจตสิก อกุศลเจตสิกที่เกิดกับอกุศลจิตเรี่ยรายไป ๑๐ ดวง คือ โลภะ ทิฏฐิ มานะ โทสะ อิสสา มัจฉริยะ กุกกุจจะ (เดือดร้อนใจ) ถีนะ (หดหู่) มิทธะ (ซึมเซา) วิจิกิจฉา"

เยสํ ทิวา จ รตฺโต จ นิจฺจํ พุทฺธคตา สติ
สุปฺปพุทฺธํ ปพุชฺฌนฺติ สทา โคตฺตรสาวกา
นิจฺจํ ธมฺมคตา สติ
นิจฺจํ สงฺฆคตา สติ
นิจฺจํ กายคตา สติ
อหึสาย รโต มโน

ศรัทธาความเชื่อมั่น เป็นความก้าวหน้า ในการเจริญกรรมฐาน

ผู้สาวก อาจเริ่มต้น ด้วย
การกล่าว คำรับไตรสรณคมน์ และระลึกในใจให้เข้าถึง
ความหมายที่แท้จริง ของพระรัตนตรัย เพราะว่า
สิ่งนี้ จะเป็นเพิ่มพูน ความเชื่อ มั่นให้ชัดมากขึ้น
ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ อย่างยิ่ง สำหรับ ความก้าวหน้า
ในการปฏิบัติกรรมฐาน ประการ ความเชื่อมั่นในพระ
บรมครูผู้ชี้ทาง ที่ไม่มีผู้ใดเทียมเท่า ซึ่งคำกล่าวนี้
อนุตฺตโร ปุริสทมฺมสารถี สตฺถา เทวมนุสฺสานํ
เป็นสารถีที่ฝึกบุรุษที่ฝึกได้ ไม่มีใครยิ่งกว่า
เป็นศาสดาของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย คือ
พระพุทธเจ้า ประการ ความเชื่อมั่นในคำสอน
ของท่าน ที่แสดงให้เห็นทางพ้นทุกข์ให้หลุดพ้น
คือพระธรรม, และแบบอย่าง ที่ดีงาม
ประการ ความเชื่อมั่น อันเกิดจาก ความจริงที่ว่า
มีท่านผู้หนึ่ง และ เจริญรอยตามในคำสอน ได้
สมบูรณ์ คือ หมู่อริยะสงฆ์ ได้แก่ พระอริยบุคคล
สิ่งที่ทำให้เกิด ความเชื่อ ทั้งหลายนี้ จะเพิ่มพูน
ความเชื่อ อันเปี่ยมล้นนี้ ในความสามารถของ
ตนเอง และยิ่งส่งเสริม สู่ ความเพียรให้สูงยิ่ง

ผู้ภาวนาอาจเริ่มต้นด้วยการกล่าวคำรับไตรสรณคมน์ และระลึกในใจให้เข้าถึงความหมายที่แท้จริงของการสมาทานนั้น การกระทำดังนี้จะเป็นเพิ่มพูนความเชื่อมั่นให้สูงมากขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับความก้าวหน้าในการเจริญกรรมฐาน ศรัทธาความเชื่อมั่นในพระบรมครูผู้ชี้นำที่ไม่มีผู้ใดเทียมเท่า ดังคำกล่าวที่ว่า อนุตฺตโร ปุริสทมฺมสารถิ สตฺถา เทวมนุสฺสานํ เป็นสารถีที่ฝึกบุรุษที่ฝึกได้ ไม่มีใครยิ่งกว่า

เป็นศาสดาของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย คือ พระพุทธเจ้า ศรัทธาความเชื่อมั่นในคำสอนของท่าน ที่ให้ผลในการกระทำให้หลุดพ้น คือ พระธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สติปัฏฐาน ศรัทธาความเชื่อมั่น อันเกิดจากความจริงที่ว่า มีท่านผู้เห็นแจ้งสัจจธรรมในคำสอนโดยสมบูรณ์ คือ หมู่อริยสงฆ์ ได้แก่ พระอรหันต์ สิ่งที่ทำให้เกิดความเชื่อถือเหล่านี้จะเพิ่มพูน ความเชื่ออันเปี่ยมด้วยปีติในความสามารถของตนเอง และช่วยส่งเสริมส่งความเพียรให้สูงขึ้น

อยู่ให้รัก จากให้จำ

ผู้ที่ได้ชื่อว่า
รู้แจ้งด้วยตนเอง

ผู้ที่ยังไม่ได้บรรลุมรรคผล
นิพพาน จะต้องเชื่อคำสอนตามปริยัติ
ของผู้อื่น

ผู้ที่ได้เห็นประจักษ์ชัดด้วยตนเองแล้วซึ่ง
วิมุตติ และมรรคผล นิพพาน ด้วยตนเอง
จะไม่เชื่อเพียงคำบอกเล่า แต่จะเชื่อ เพราะได้
เข้าถึง และรู้แจ้ง ด้วยตนเอง

ครั้งหนึ่ง พระพุทธเจ้า ตรัสถามพระ
สารีบุตรว่า "สารีบุตร เธอเชื่อหรือว่า
อินทรีย์ ๕ มีศรัทธา (สัทธินทรีย์) อันบุคคล
เจริญแล้ว ทำให้มากแล้ว ย่อมหยั่งลงสู่อมตะ
นิพพาน มีอมตะเป็นที่สุด"

พระสารีบุตร ทูลว่า ข้าแต่พระองค์
ผู้เจริญ ข้าพระองค์ไม่เชื่อ พระผู้มีพระภาคเจ้าใน
เรื่องนี้

ภิกษุผู้ยังเป็นปุถุชน เมื่อได้ยินดังนั้น
ก็เข้าใจพระสารีบุตรผิดไป กล่าวหาว่า ท่านเกิด
ในสกุลพราหมณ์ ยังไม่เชื่อมั่นต่อคำสอนของ
พระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ที่จริงแล้ว พระสารี
บุตร หมายความว่าท่านได้รู้แจ้ง ด้วยตนเอง
แล้วว่า สามารถบรรลุนิพพานได้ด้วยการเจริญ
ศรัทธา อินทรีย์ประการนี้ ท่านจึงไม่ต้อง
เชื่อเพียง เพราะพระบรมศาสดา ตรัสบอกเป็น
แต่ท่านเชื่อ เพราะประจักษ์แจ้งเห็นชัดด้วยตนเอง
แล้ว

ผู้ที่ยังไม่ได้บรรลุมรรค ผล นิพพาน จะต้องเชื่อคำสอนตามปรัชญาของผู้อื่น

ผู้ที่ได้เห็นประจักษ์สัจธรรมเกี่ยวกับวิปัสสนา และมรรค ผล นิพพาน ด้วยตนเองจะไม่เชื่อเพียงคำบอกเล่า แต่จะเชื่อเพราะได้เข้าถึงและรู้แจ้งด้วยตนเอง

ครั้งหนึ่ง พระพุทธเจ้า ตรัสถามพระสารีบุตรว่า "ดูก่อนสารีบุตร เธอเชื่อหรือว่าอินทรีย์ คือ ศรัทธา (สัทธินทรีย์) อันบุคคลเจริญแล้ว ทำให้มากแล้ว ย่อมหยั่งถึงอมตะนิพพาน มีอมตะเป็นที่สุด"

พระสารีบุตร ทูลว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระองค์ไม่เชื่อพระผู้มีพระภาคเจ้าในเรื่องนี้ ภิกษุผู้ยังเป็นปุถุชน เมื่อได้ยินดังนั้น ก็เข้าใจพระสารีบุตรผิดไป กล่าวหาว่า ท่านเกิดในสกุลพราหมณ์ จึงยังมีอคติต่อคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ที่จริงแล้ว พระสารีบุตรหมายความว่า ท่านได้รู้แจ้งด้วยตนเองแล้วว่า สามารถบรรลุนิพพานได้ด้วยการเจริญศรัทธา ดังนั้นในประเด็นนี้ ท่านจึงไม่ต้องเชื่อเพียงเพราะพระบรมศาสดา ตรัสอย่างนั้น แต่ท่านเชื่อ เพราะประจักษ์แจ้งเช่นนั้นด้วยตนเองแล้ว

อยู่ให้รัก จากให้จำ

คนเข้าวัดไม่ได้ธรรมอะไร ?

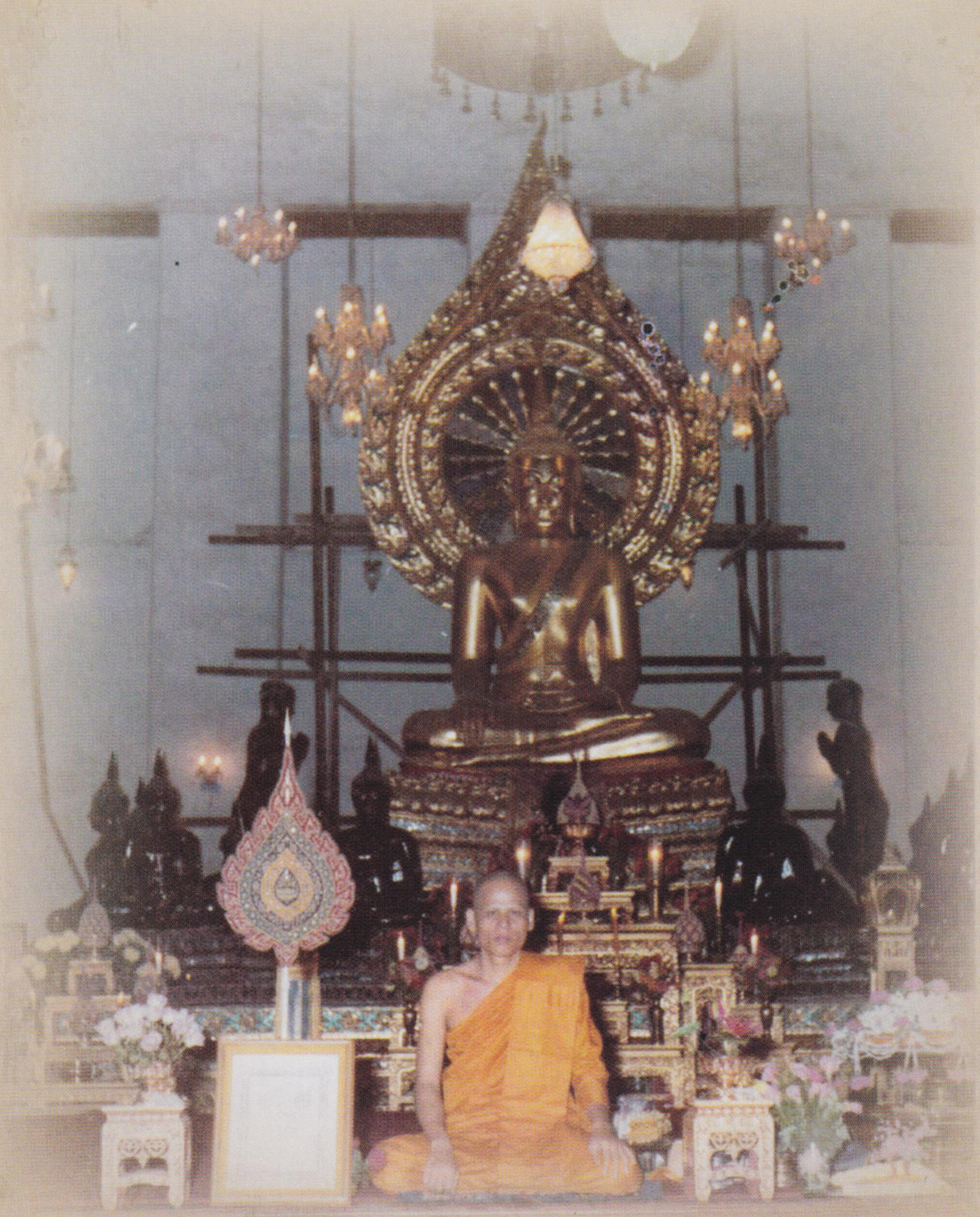
คนเข้าวัดไม่ได้ธรรมอะไร?

ภิกษุทั้งหลาย เปรียบเหมือนหม้อคว่ำ น้ำที่เขาเทลงไป ก็ย่อมไหลกลับไป ไม่ขังอยู่ฉันใด

บุคคลบางคนในโลกนี้ก็ฉันนั้น เหมือนกันเขาไปวัดเป็นประจำ เพื่อฟังธรรมในสำนักของภิกษุทั้งหลาย ภิกษุทั้งหลายแสดงธรรมที่ไพเราะในเบื้องต้น ไพเราะในท่ามกลาง และไพเราะในที่สุด ประกาศพรหมจรรย์ที่บริสุทธิ์บริบูรณ์สิ้นเชิงแก่เขา เขานั่งตรงนั้น จำเบื้องต้น ท่ามกลาง และที่สุดแห่งธรรมภาษิตนั้นไม่ได้เลย

การไปวัดของเขาจึงไม่ได้ธรรมะอะไรเลย

คนปัญญาทึบ เหมือนหม้อคว่ำ
เวลาที่เขาฟังธรรม เหมือนเทน้ำรด
เวลาที่ฟังธรรมจำไม่ได้ เหมือนน้ำ
ไหลไปหมด
เวลาที่ลุกจากที่นั่ง จำธรรมอะไรไม่ได้
เหมือนน้ำไม่ขังอยู่ในหม้อ.

ภิกษุทั้งหลาย เปรียบหม้อคว่ำที่เขาเทน้ำลงไป น้ำย่อมไหลราดไป ไม่ขังอยู่ แม้ฉันใด บุคคลบางคนในโลกนี้ ก็ฉันนั้น เหมือนกันแล ไปวัดเป็นประจำ เพื่อฟังธรรมในสำนักของภิกษุทั้งหลาย ภิกษุทั้งหลายแสดงธรรมที่ไพเราะในเบื้องต้น ไพเราะในท่ามกลางและไพเราะในที่สุด ประกาศพรหมจรรย์ที่บริสุทธิ์บริบูรณ์สิ้นเชิงแก่เขา เขานั่งตรงนั้นจำเบื้องต้น ท่ามกลาง และที่สุดแห่งธรรม เทศนานั้น ไม่ได้เลย การไปวัดของเขา จึงไม่ได้ธรรมะอะไรเลย

คนปัญญาทึบ เหมือนหม้อคว่ำ
เวลาที่เขาฟังธรรม เหมือนเทน้ำรด
เวลาที่ฟังธรรมจำไม่ได้ เหมือนน้ำไหลออกไปหมด
เวลาที่ลุกจากที่นั่ง จำธรรมะอะไรไม่ได้
เหมือนน้ำไม่ขังอยู่ในหม้อ

ความหมายโพธิสัตว์

โพธิสตฺโต ปณฺฑิตสตฺโต
พุชฺฌนกสตฺโต
โพธิสงฺขาเต สตฺวา จตูสุ มคฺเคสุ
สตฺโต อาสตฺโต สตฺตมานโส
โพธิสตฺโต ที.อฏฺ. 2/20

คำว่า โพธิสัตว์ ได้แก่ สัตว์ผู้ฉลาด คือ
สัตว์ผู้จะตรัสรู้
อีกอย่างหนึ่ง สัตว์ผู้ฝักใฝ่ ชอบใจ
คือ มีใจจดจ่ออยู่ในมรรค ๔ กล่าวคือ
โพธิญาณ

โพธิสตฺโตติ ปณฺฑิตสตฺโต พุชฺฌนกสตฺโต โพธิสงฺขาเต สตฺวา จตูสุ มคฺเคสุ สตฺโต อาสตฺโต สตฺตมานโสติ โพธิสตฺโต ที.อฏฺ. ๒/๒๐

คำว่า โพธิสัตว์ ได้แก่ สัตว์ผู้ฉลาด คือ สัตว์ผู้จะตรัสรู้ อีกอย่างหนึ่ง สัตว์ผู้ฝักใฝ่ ชอบใจ คือ มีใจจดจ่ออยู่ในมรรค ๔ กล่าวคือ โพธิญาณ

อยู่ให้รัก จากให้จำ

โก นุ หาโส กิมานนฺโท

โก นุ หาโส กิมานนฺโท
นิจฺจํ ปชฺชลิเต สติ
อนฺธกาเรน โอนทฺธา
ปทีปํ น คเวสถ.

ชีรนฺติ เว ราชรถา สุจิตฺตา
อโถ สรีรมฺปิ ชรํ อุเปติ
สตญฺจ ธมฺโม น ชรํ อุเปติ
สนฺโต หเว สพฺภิ ปเวทยนฺติ

โก นุ หาโส กิมานนฺโท
นิจฺจํ ปชฺชลิเต สติ
อนฺธกาเรน โอนทฺธา
ปทีปํ น คเวสถ

ชีรนฺติ เว ราชรถา สุจิตฺตา
อโถ สรีรมฺปิ ชรํ อุเปติ
สตญฺจ ธมฺโม น ชรํ อุเปติ
สนฺโต หเว สพฺภิ ปเวทยนฺติ.

ผู้ชำนาญจับงู

"ผู้ชำนาญจริง"

ประสบการณ์ของผู้วิชาการนั้น ได้ทำเกิดความรู้มา
ออกมาจากในผู้ชม ได้รับชม. การคิดความรู้ตอนหนึ่งนี้ได้
เล่าถึงชายคนหนึ่งผลิตวิธีจับงูเห่าที่ไม่สามารถ
แว้งฉกเขา วิธีของเขา มือจับหางงู เหลือกระชับแกว่ง
มาเสียบลงหลุมนั้น เพราะอ่อนแรงไม่สามารถแว้งกลับ
ขึ้นมาฉกตัวเขาได้ วิธีจับงูของเขาดังกล่าว ทำให้
นึกถึงคุณสมบัติ ผู้ปฏิบัติวิปัสสนา ภาวนา ได้สั่งสมบารมีประ-
สบการณ์ ตามลำดับ เช่นได้ยก
เรื่องชาวนาทอดแห ไปจับ จับได้งู ตามเรื่องเล่าต่อๆ ว่า
ชายคนหนึ่ง ต้องการปลามาทำอาหาร จึงไปทอดแห
ในบึงแห่งหนึ่ง เมื่อทอดแหแล้ว ขณะกำลังดึงแหมาอยู่
เผอิญไปติดถูกงูใหญ่ ซึ่งกำลังจับกบอยู่ ขณะนั้นใจนึกว่า
ตนนึกกระหยิ่มอยู่ในใจว่า เราจับได้ปลาตัวใหญ่
ครั้นยกขึ้นพ้นจากน้ำ จึงรู้ว่าเป็นงูใหญ่ เพราะเป็น
ผู้ชำนาญ เขารู้สึกหวาดกลัวมาก แต่ก็ไม่เป็นไร
ในการจับงู เพราะจะถูกงูกัดตาย ต้องการจะปล่อยงู
นั้นให้พ้นไปจากตัวในเวลา จึงหาอุบายที่จะ
ปล่อยงูนั้น จึงเอามือจับตรงคอของปลายหาง หมุน
ยกแขนขึ้นแกว่งเหนือศีรษะ ทำให้งูนั้นอ่อนเพลีย อ่อน
กำลังลง แล้วจึงเหวี่ยงงูนั้นไป แล้วตนเองก็
รีบขึ้นมายืนอยู่ริมฝั่ง หลวงพ่อ [illegible]
ว่าเขาพ้นจากงูใหญ่ฉกแล้ว

ท่านได้อุปมา เปรียบไว้ดังนี้

๑. เวลาที่ผู้ปฏิบัติวิปัสสนา ได้อดีตภาพมา
เป็นมนุษย์ซึ่งความยินดี ในความเป็นมนุษย์
เปรียบเหมือนตอนชาวนาจับงูใหญ่ได้
ในเทาใจว่าเป็นปลา หลงดีใจ.

มีรายการของทีวีรายการหนึ่ง ได้นำเกร็ดความรู้มาออกรายการให้ผู้ชมได้รับชม เกร็ดความรู้ตอนหนึ่งได้เล่าถึงชายคนหนึ่งแสดงวิธีจับงูโดยที่งูไม่สามารถแว้งฉกเขา วิธีของเขาคือจับหางงูแล้วยกขึ้นแกว่งบนศีรษะจนงูนั้นเพลียอ่อนแรงไม่สามารถแว้งกลับตัวมาฉกตัวเขาได้ วิธีจับงูของชายดังกล่าว ทำให้นึกข้ออุปมาถึงผู้ปฏิบัติวิปัสสนาภาวนาได้มรรคถึงวิปัสสนาญาณ ตามลำดับโดยได้ยกเรื่องชายทอดแห จับได้งู ดังเรื่องเล่าย่อๆ ว่า ชายคนหนึ่ง ต้องการปลามาทำอาหาร จึงไปทอดแหในบึงแห่งหนึ่ง เมื่อทอดแหแล้ว ตนเองลงไปงมตามเผอิญไปถูกงูใหญ่ จึงจับคองูภายใต้น้ำไว้มั่น ด้วยนึกกระหยิ่มอยู่ในใจว่า เราจับได้ปลาตัวใหญ่ ครั้นยกขึ้นพ้นจากน้ำ จึงรู้ว่าเป็นงูใหญ่ เพราะเห็นพังพานงู เขารู้สึกหวาดกลัวมาก มองเห็นโทษในการจับงู เพราะจะถูกงูกัดตาย ต้องการจะปล่อยงูนั้นให้พ้นไปจากตัวโดยเร็ว จึงหาอุบายที่จะปล่อยงูนั้น จึงเอามือพันตั้งแต่ปลายหาง แล้วยกแขนขึ้นแกว่งวนไปมา ทำให้งูนั้นอิดโรยอ่อนกำลังก่อน แล้วจึงโยนงูนั้นไป แล้วตนเองก็รีบขึ้นมายืนอยู่ริมบึง แลดูทางมาโดยหมายใจว่า เราพ้นจากถูกงูใหญ่ฉกแล้ว ท่านได้อุปมาเปรียบไว้ดังนี้ เวลาที่ผู้ปฏิบัติวิปัสสนา ได้อัตภาพมาเป็นมนุษย์มีความยินดีในความเป็นมนุษย์เปรียบเหมือนตอนบุรุษคนนั้นจับงูใหญ่ได้ โดยเข้าใจว่าเป็นปลา แล้วดีใจ

เวลาที่ผู้ปฏิบัติวิปัสสนา มีสติกำหนด จน
สามารถ แยก รูป นาม ได้ เห็นเหตุ
ปัจจัยของรูปนาม พิจารณาเห็นไตรลักษณ์
ความเกิดดับของรูปนาม เห็นเฉพาะความดับ
ไปของรูปนาม เห็นรูปนามปรากฏเป็นของน่ากลัว
เปรียบเหมือนกับบุรุษนั้น ดึงออกจากแหล่งกำปั้น
พ้นแล้ว มองเห็นที่หาง รู้ว่าเป็นงูแล้ว เกิดความ
กลัว

= เวลาที่บุรุษนั้น เห็นโทษของงู นั้นแล้ว ก็ถือ
งูนั้น ตลอดแน่น เปรียบ เวลาที่ผู้ปฏิบัติวิปัสสนา
พิจารณาเห็นโทษของรูปนาม.

= เวลาที่บุรุษนั้น เห็นโทษ อันจะเกิดขึ้นเพราะ
งูกัด แล้วเกิดความเบื่อหน่าย ไม่ต้องการให้
งู อยู่ในมือของตนอีกต่อไป เปรียบเหมือน เวลา
ที่ผู้ปฏิบัติวิปัสสนา พิจารณาเห็นรูปนาม เป็น
ทุกข์โทษ แล้วเกิดความเบื่อหน่ายรูปนาม

= เวลาที่บุรุษนั้น ต้องการจะปล่อยงูให้พ้น
ไปจากตัว เปรียบเหมือน ผู้ปฏิบัติวิปัสสนา
ปรารถนา ออก จะหลุดพ้นไปจาก รูปนาม ซึ่งเป็น
เหตุให้ต้องเวียนอยู่ในวัฏสงสาร.

เวลาที่ผู้ปฏิบัติวิปัสสนา พิจารณา รูปนามอีก
ขึ้นสู่พระไตรลักษณ์ โดยนัย ๔๐ อย่าง ส่วนอำนาจ
ปฏิสังขารญาณ เปรียบเหมือนบุรุษนั้น คิดหา
อุบาย เพื่อจะปล่อยงูนั้น

เวลาที่ผู้ปฏิบัติวิปัสสนา รูปนาม ยกขึ้นสู่พระ
ไตรลักษณ์ที่เวียนมา ซ้ำๆ ซาก อยู่บ่อยๆ ได้ถึง
ทุกขัง อนัตตา ทำให้จิตเลยอ่อน เกิดใจ จนถึง
มีจิตวางเฉย ความสังขารุเปกขา เพื่อ สุขสัญญา

เวลาที่ผู้ปฏิบัติวิปัสสนาที่สุดกำหนด จนสามารถแยกรูปนามได้ เห็นเหตุปัจจัยของรูปนาม พิจารณาเห็นไตรลักษณ์ความเกิดดับของรูปนาม เห็นเฉพาะความดับไปของรูปนาม เห็นรูปนามปรากฏเป็นของน่ากลัว เปรียบเหมือนกับบุรุษนั้น ดึงงูออกจากแหยกขึ้นพ้นน้ำ มองเห็นพังพานรู้ว่าเป็นงูแล้วเกิดความกลัว

เวลาที่บุรุษนั้น เห็นโทษของงูนั้นว่า ถ้าถูกงูนั้นกัด คงตายแน่ เปรียบเวลาที่ผู้ปฏิบัติวิปัสสนาพิจารณาเห็นโทษของรูปนาม

เวลาที่บุรุษนั้น เห็นโทษอันจะเกิดขึ้นเพราะถูกงูกัด แล้วเกิดความเบื่อหน่ายไม่ต้องการให้งูอยู่ในมือของตนอีกต่อไปเปรียบเหมือนเวลาที่ผู้ปฏิบัติวิปัสสนา พิจารณาเห็นรูปนาม เป็นทุกข์โทษแล้วเกิดความเบื่อหน่ายรูปนาม

เวลาที่บุรุษนั้น ต้องการจะปล่อยงูให้พ้นไปจากตัว เปรียบเหมือนผู้ปฏิบัติวิปัสสนาปรารถนาอยากจะหลุดพ้นไปจากรูปนาม ซึ่งเป็นเหตุให้วนเวียนอยู่ในสังสารวัฏ

เวลาที่ผู้ปฏิบัติวิปัสสนา พิจารณารูปนามยกขึ้นสู่พระไตรลักษณ์ โดยอุบาย ๔๐ อย่าง ด้วยอำนาจปฏิสังขารญาณ เปรียบเหมือนบุรุษนั้น คิดหาอุบายเพื่อจะปล่อยงูนั้น

เวลาที่ผู้ปฏิบัติวิปัสสนารูปนามยกขึ้นสู่พระไตรลักษณ์วนไปเวียนมาซ้ำๆซากๆ อยู่กับอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ทำให้กิเลสอ่อนกำลังลง จนถอนนิจจสัญญาความสำคัญว่า เที่ยง สุขสัญญา

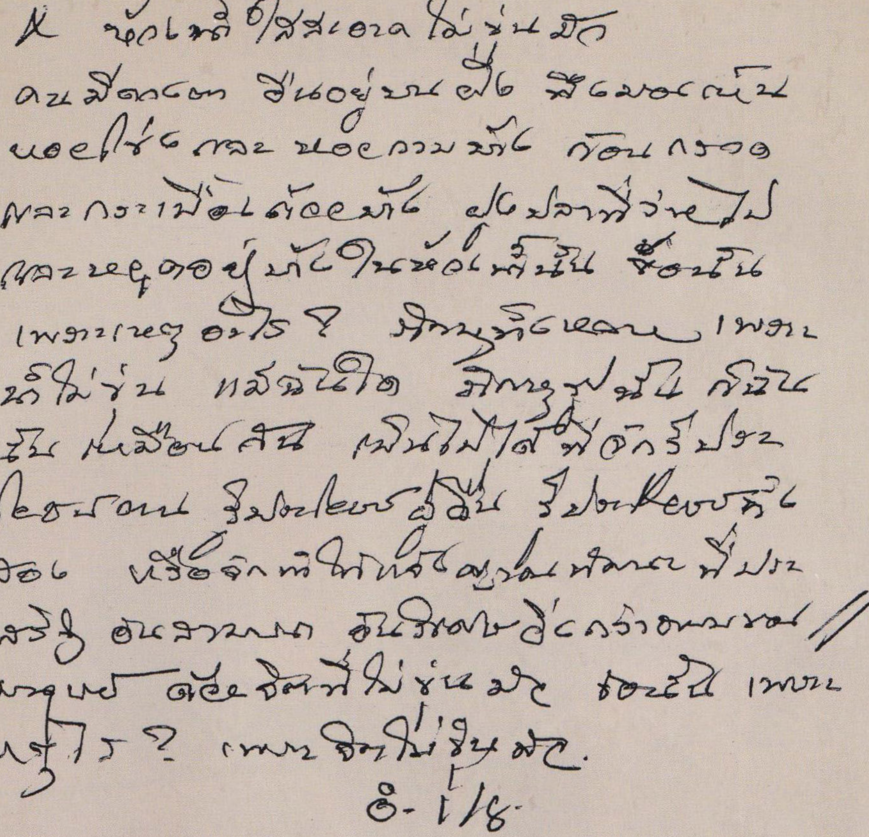

ความสำคัญว่าเป็นสุข สุภสัญญา ความสำคัญ
ว่าสวยงาม อัตตสัญญา ความสำคัญผิดคิดว่า
เป็นตัวตนได้ มีใจวางเฉยกับรูปนาม ได้ญาณ
ที่ ๑๑ คือสังขารุเปกขาญาณ เปรียบเหมือนบุรุษ
จับงูแกว่ง ทำให้หมดกำลังจนไม่สามารถจะเอี้ยว
มากัดเขาได้ ใจก็วางเฉยอยู่ ฉะนั้น

ความสำคัญว่าเป็นสุข สุภสัญญา ความสำคัญว่าสวยงาม อัตตสัญญา ความสำคัญผิดคิดว่า เป็นตัวตนได้ มีใจวางเฉยกับรูปนาม ได้ญาณที่ ๑๑ คือสังขารุเปกขาญาณ เปรียบเหมือนบุรุษจับงูแกว่ง ทำให้หมดกำลังจนไม่สามารถจะเอี้ยวมากัดเขาได้ ใจก็วางเฉยอยู่ ฉะนั้น

ห้วงน้ำใสสะอาด
ไม่ขุ่นมัว

✱ ห้วงน้ำใสสะอาดไม่ขุ่นมัว
คนมีดวงตา ยืนอยู่บนฝั่ง พึงมองเห็น
หอยโข่งและหอยกาบบ้าง ก้อนกรวด
และกระเบื้องถ้วยบ้าง ฝูงปลาที่ว่ายไป
และหยุดอยู่บ้างในห้วงน้ำนั้น ข้อนั้น
เพราะเหตุอะไร? ภิกษุทั้งหลาย เพราะ
น้ำไม่ขุ่น แม้ฉันใด ภิกษุก็ฉัน
นั้น เหมือนกัน เป็นไปได้ที่จักรู้ประ
โยชน์ตน รู้ประโยชน์ผู้อื่น รู้ประโยชน์ทั้ง
สอง หรือจักทำให้แจ้งญาณทัศนะที่ประ
เสริฐ อันสามารถ อันวิเศษยิ่งกว่าธรรมของ//
มนุษย์ ด้วยจิตที่ไม่ขุ่นมัว ข้อนั้น เพราะ
เหตุไร? เพราะจิตไม่ขุ่นมัว.
อํ. ๑/๙.

คนมีดวงตา ยืนอยู่บนฝั่ง พึงมองเห็นหอยโข่งและหอยกาบบ้าง ก้อนกรวดและกระเบื้องถ้วยบ้าง ฝูงปลาที่ว่ายไป และหยุดอยู่บ้างในห้วงน้ำนั้น ข้อนั้นเพราะเหตุอะไร ? ภิกษุทั้งหลาย เพราะน้ำไม่ขุ่น แม้ฉันใด ภิกษุก็ฉันนั้นเหมือนกัน เป็นไปได้ที่จักรู้ประโยชน์ตน รู้ประโยชน์ผู้อื่น รู้ประโยชน์ทั้งสอง หรือจักทำให้แจ้ง ญาณทัศนะที่ประเสริฐ อันสามารถ อันวิเศษยิ่งกว่าธรรมของมนุษย์ ด้วยจิตที่ไม่ขุ่นมัว ข้อนั้น เพราะเหตุอะไร ? เพราะจิตไม่ขุ่นมัว

อํ.๑/๙

สุข ๒ ประการ

เทฺวมานิ ภิกฺขเว สุขานิ กตมานิ เทฺว ?
สาสวสุขญฺจ อนาสวสุขญฺจ. อํ.1/79
ดูกรภิกษุทั้งหลาย สุข 2 อย่างนี้ สุข 2
อย่างอะไรบ้าง คือ สุขที่มีอาสวะ สุขที่ไม่มี
อาสวะ
สุขที่มีอาสวะ หมายถึงสุขที่นับเนื่องใน
วัฏฏะ อันเป็นปัจจัยแก่อาสวะ
สุขที่ไม่มีอาสวะ หมายถึงสุขที่นับเนื่อง
ในนิพพาน อันมิใช่อารมณ์ที่เป็นปัจจัยแก่
อาสวะ
อนาสวสุขนฺติ เตสํ อปจฺจยภูตํ
วิวฏฺฏสุขํ. อํ.ฎ.2/53

เทฺวมานิ ภิกฺขเว สุขานิ กตมานิ เทฺว สาสวสุขญฺจ อนาสวสุขญฺจ.

อํ.อฎ.๑/๗๙

ดูกรภิกษุทั้งหลาย สุข ๒ อย่างนี้ สุข ๒ อย่างอะไรบ้าง คือ สุขที่มีอาสวะ ๑ สุขที่ไม่มีอาสวะ ๑

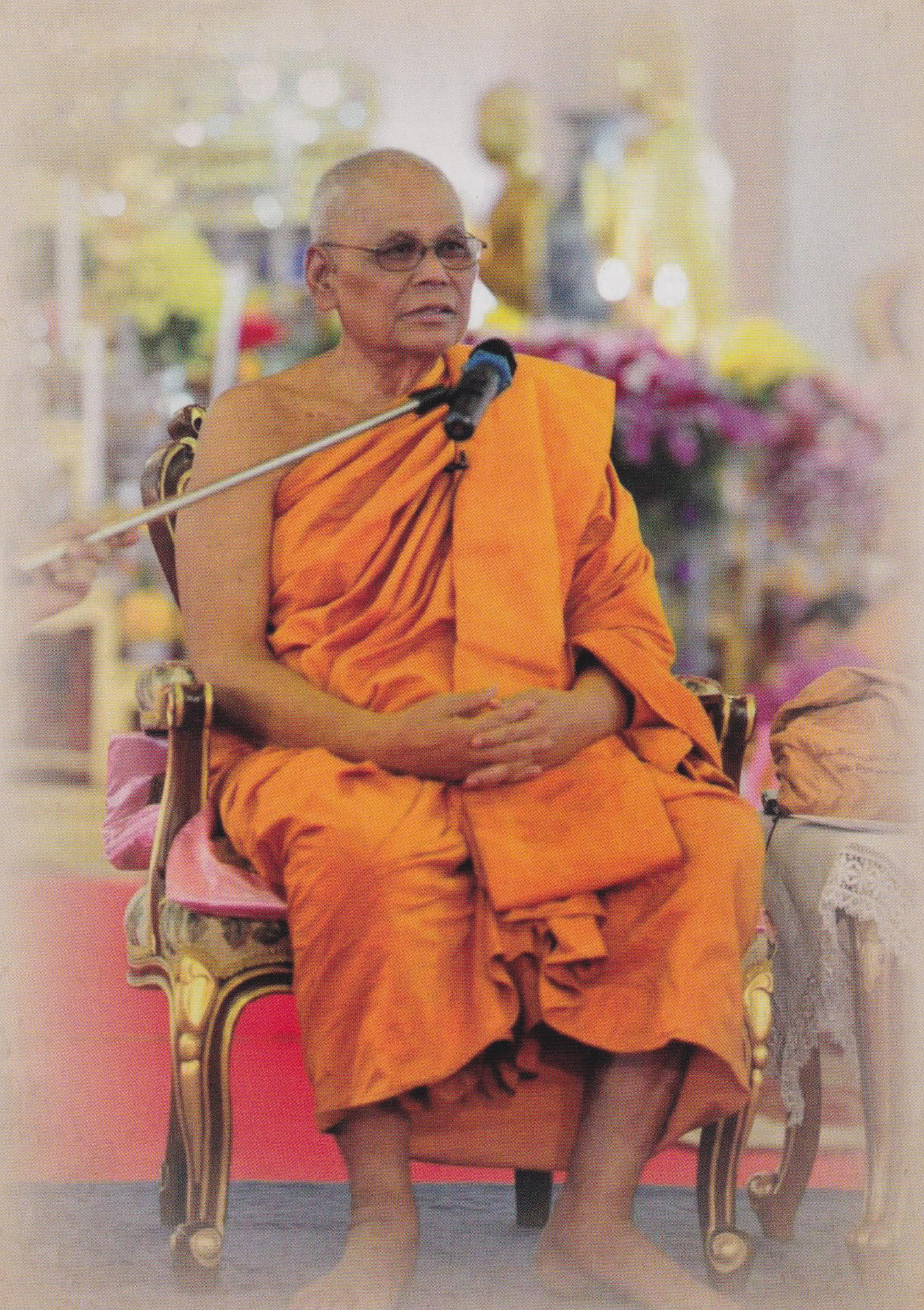
อนาสวสุขนฺติ เตสํ อปจฺจยภูตํ วิวฏฺฏสุขํ .

อํ.อฎ.๒/๕๓

สุขที่มีอาสวะ หมายถึง สุขที่นับเนื่องในวัฏฏะอันเป็นปัจจัยแก่อาสวะ

สุขที่ไม่มีอาสวะ หมายถึง สุขที่นับเนื่องในนิพพาน อันมิใช่อารมณ์ที่เป็นปัจจัยแก่อาสวะ

ห้ามบิณฑบาต

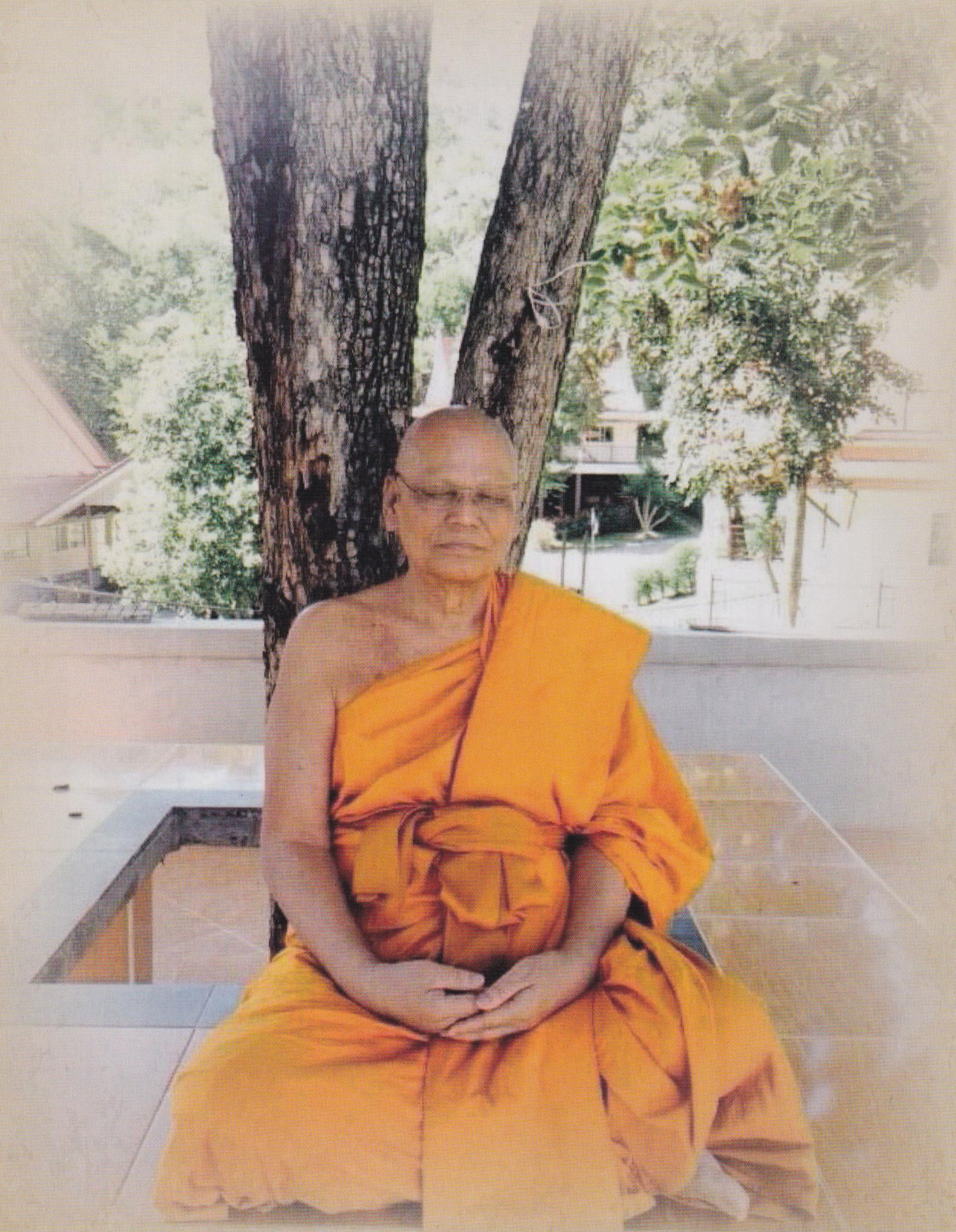
สทฺธาจิตฺตํ กุลํ คนฺตฺวา
อปฺปโภคํ อนาฬฺหิยํ
อคิลาโน คาหึ ภุญฺเช.
การยุหนฺติ ปวุจฺจติ. วิ. 5/262
ภิกษุไม่อาพาธไปสู่ตระกูลที่จิตศรัทธา
แต่มีโภคทรัพย์น้อย ผู้ไม่ร่ำรวย
ฉันในตระกูลนั้น ภิกษุนั้น ท่านกล่าว
ว่าต้องอาบัติธรรมที่น่าติ
หมายเหตุ:- แม้ในปาฏิเทสนียะ ท่านปรับ
อาบัติแก่ภิกษุผู้ไม่เป็นไข้ ไปบิณฑบาตของเคี้ยว
ของฉันในตระกูลที่สมมติว่าเป็นเสขะว่าต้อง
ปาฏิเทสนียอาบัติธรรม

สทฺธาจิตฺตํ กุลํ คนฺตฺวา
อปฺปโภคํ อนาฬฺหิยํ
อคิลาโน คาหึ ภุญฺเช
การยุหนฺติ ปวุจฺจติ ฯ วิ.๕/๒๖๒

ภิกษุไม่อาพาธ ไปสู่ตระกูลที่จิตศรัทธา แต่มีโภคะทรัพย์น้อย ผู้ไม่ร่ำรวย ฉันในตระกูลนั้น ภิกษุนั้น ท่านกล่าวว่า ต้องอาบัติธรรมที่น่าติ.

หมายเหตุ : แม้ในปาฏิเทสนียะ ท่านปรับอาบัติแก่ภิกษุผู้ไม่เป็นไข้ ไปบิณฑบาตของเคี้ยวของฉันในตระกูลที่สมมติว่าเป็นเสขะ ว่าต้องปาฏิเทสนียอาบัติธรรม

บุคคล ๔ จำพวก

จตฺตาโรเม ภิกฺขเว ปุคฺคลา สนฺโต
สํวิชฺชมานา โลกสฺมึ. กตเม จตฺตาโร ?
นิกฺกฏฺฐกาโย อนิกฺกฏฺฐจิตฺโต
อนิกฺกฏฺฐกาโย นิกฺกฏฺฐจิตฺโต
อนิกฺกฏฺฐกาโย อนิกฺกฏฺฐจิตฺโต
นิกฺกฏฺฐกาโย นิกฺกฏฺฐจิตฺโต.
อํ. 1/454

ดูก่อน ภิกษุทั้งหลาย บุคคล 4 พวก
เหล่านี้ มีปรากฏในโลก 4 พวกไหนเล่า ?

1. บุคคลมีกายออก แต่จิตยังไม่ออก.
2. บุคคลมีกายไม่ออก แต่มีจิตออก.
3. บุคคลมีมีกายไม่ออก ทั้งมีจิตไม่ออก.
4. บุคคลมีกายออกด้วย มีจิตออกด้วย.

บุคคล 4 พวกเหล่านี้ มีปรากฏในโลก.

ผู้มีกายออก แต่จิตไม่ออก
เหมือนเช่น พระ สมัยปัจจุบัน หลายองค์
ยังเที่ยว คิดถึง เรื่องมั่วเลย
พระบ้าน ยุ่ง ผ้าพัน ครอง จีวร
แต่ สมณเพศ

จตฺตาโร เม ภิกฺขเว ปุคฺคลา สนฺโต
สํวิชฺชมาโน โลกสฺมึ กตเม จตฺตาโร ?

นิกฺกฏฺฐกาโย	อนิกฺกฏฺฐจิตฺโต
อนิกฺกฏฺฐกาโย	นิกฺกฏฺฐจิตฺโต
อนิกฺกฏฺฐกาโย	อนิกฺกฏฺฐจิตฺโต
นิกฺกฏฺฐกาโย	นิกฺกฏฺฐจิตฺโต.

อํ.๑/๕๔๕

ดูกรภิกษุทั้งหลาย บุคคล ๔ จำพวกเหล่านี้ มีปรากฏในโลก ๔ พวกไหนบ้าง ?

๑.	บุคคลมีกายออก	แต่จิตยังไม่ออก
๒.	บุคคลมีกายไม่ออก	แต่มีจิตออก
๓.	บุคคลมีกายไม่ออก	ทั้งมีจิตไม่ออก
๔.	บุคคลมีกายออกด้วย	มีจิตออกด้วย

บุคคล ๔ จำพวกเหล่านี้ มีปรากฏในโลก

*ผู้มีกายออก แต่จิตไม่ออก หมายถึง พระ แม้อยู่ในป่า แต่ใจยังยุ่งเกี่ยว คิดถึงเรื่องบ้านอยู่ พระป่า ยุ่งผูกพัน ลาภสักการะ ยศ สมณศักดิ์

ลักษณะของพระแท้

สนฺถวโต ภยํ ชาตํ
อนิเกตา ชายเต รโช
อนิเกตมสนฺถวํ
เอตํ เว มุนิทสฺสนํ. สุตฺตนิ. 309
ภัยเกิดจากความเชยชิด
ธุลี คือ ราคะ โทสะ โมหะ เกิดจากอารมณ์
เป็นที่ตั้งแห่งกิเลส
ความไม่มีกิเลส ความไม่มีความเชยชิด
นั่นแล เป็นลักษณะของมุนี

สนฺถวโต ภยํ ชาตํ
กิเกตา ชายเต รโช
อนิเกตมสนฺถวํ
เอตํ เว มุนิทสฺสนํ.

สุตฺตนิ.๓๐๙

ภัยเกิดจากความเชยชิด ธุลี คือราคะ โทสะ โมหะ เกิดจากอารมณ์เป็นที่ตั้งแห่งกิเลส ความไม่มีกิเลส ความไม่มีความเชยชิดนั่นแล เป็นลักษณะของมุนี

ธุดงค์ไม่ติดที่อยู่

สุดจิตไม่ติดที่อยู่

มาคธา คตา โกสลา คตา
เอกจฺจิยา ปน วชฺชิภูมิยา
มิคา วิย อสงฺคจาริโน
อนิเกตา วิหรนฺติ ภิกฺขโว. สํ. 1/201

ภิกษุทั้งหลาย มีจิตใจไม่ติดที่อยู่
เที่ยวไปสู่ที่ต่างๆ เหมือนเนื้อทั้งหลาย
ไปสู่แคว้นมคธ แคว้นโกศล
และพวกที่ไปสู่แคว้นวัชชี

อรรถกถาแก้ คำว่าเหมือนเนื้อทั้งหลายว่า
สัตว์ทั้งหลาย ท่องเที่ยวไปตามเชิงเขา หรือ
ตามราวป่านั้นๆ ไม่ยึด หรือติดที่ว่า ที่นี้
เป็นสมบัติของมารดา ของบิดา ของพวกเราที่สืบ
มาตามประเพณี ในที่ใดแล มีความสุข ด้วย
มีอาหาร และไม่มีอันตราย แก่พวกมัน พวกมัน
ก็จะอยู่ในที่นั้น ฉันใด ภิกษุก็ฉันนั้น
ไม่ติดที่อยู่ ไม่มีเรือน

ความที่เหมือน พระมหาธรรมิก ประกาศไว้

ป.ธ.9 วัดชนะสงคราม กทม

มาคธํ คตา โกสลํ คตา
เอกจฺจิยา ปน วชฺชิภูมิยา
มคา วิย อสงฺคจาริโน
อนิเกตา วิหรนฺติ ภิกฺขโว.

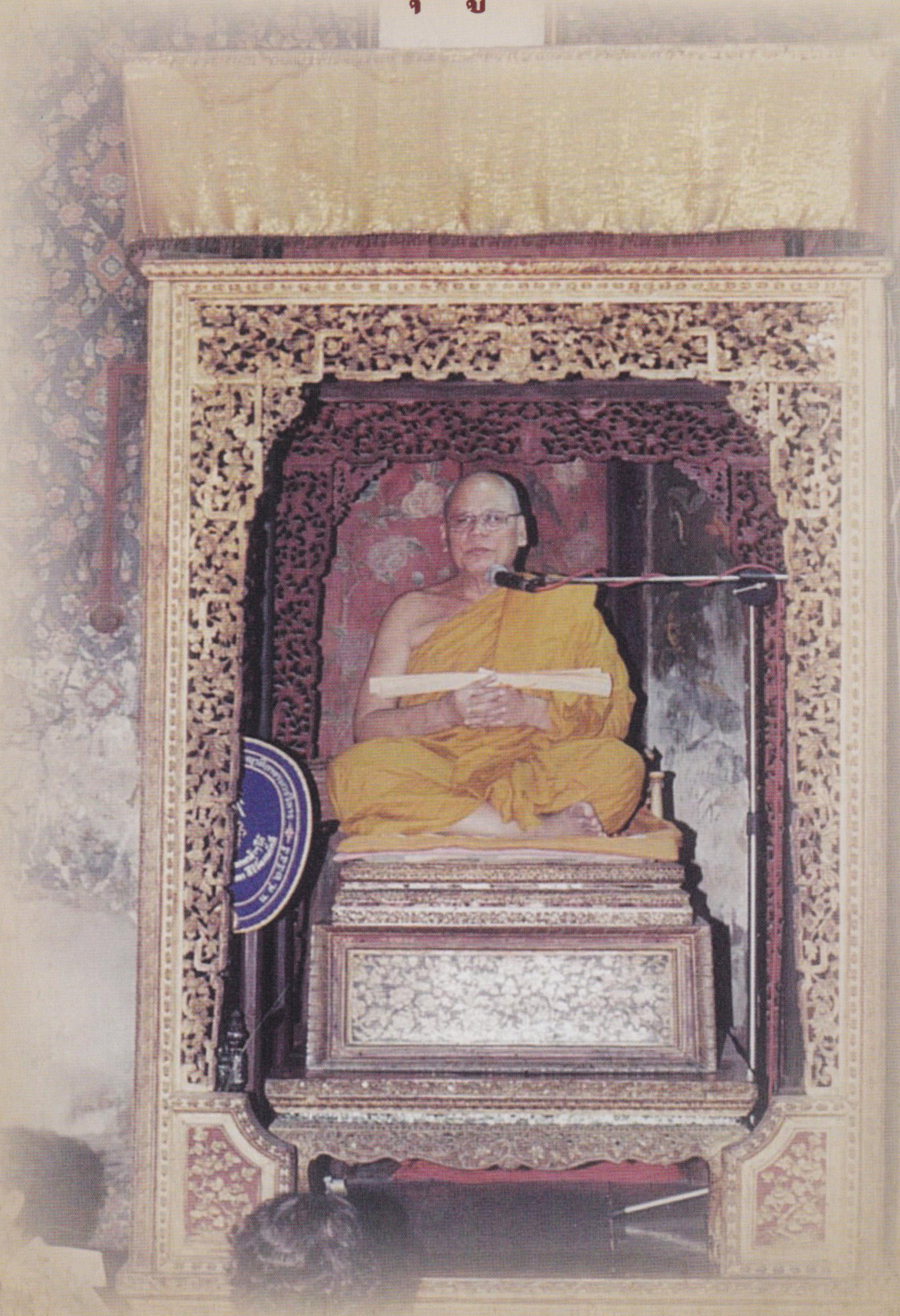
สํ.๑/๒๐๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุทั้งหลายไม่ติดที่อยู่
เที่ยวไปผู้เดียว เหมือนเนื้อทั้งหลาย ไปสู่แคว้นมคธ
และแคว้นโกศล บางพวกก็ไปสู่แคว้นวัชชี

อรรถกถาแก้คำว่า เหมือนเนื้อทั้งหลายว่า สัตว์ทั้งหลาย ท่องเที่ยวไปตามเชิงเขา หรือตามราวป่านั้นๆ ไม่ถือหรือติดที่ว่าที่นี้ เป็นสมบัติของมารดา ของบิดา ของพวกเราที่สืบมาตามประเพณี ในที่ใดแล มีความสุขด้วยมีอาหาร และไม่มีอันตราย แก่พวกมัน พวกมันก็จะอยู่ในที่นั้น ฉันใด ภิกษุก็ฉันนั้น ไม่ติดที่อยู่ ไม่มีเรือน

ความข้อนี้เหมือนปฏิปทาของพระมหารณิต ปญฺญาปสุโต ป.ธ.๙ วัดชนะสงคราม กทม. (ปัจจุบันมรณภาพแล้ว)

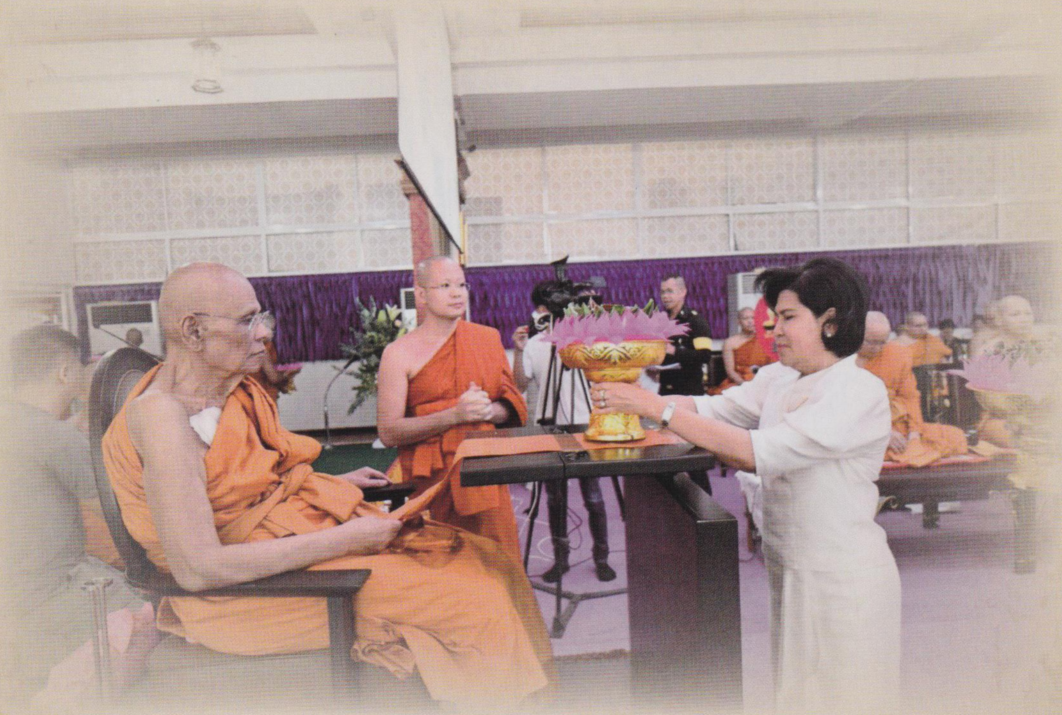
เหตุที่ถูกฆ่า

เหตุที่ถูกฆ่า

อชินมฺหิ หญฺญเต ทีปี
นาโค ทนฺเตหิ หญฺญเต
ธนมฺหิ ธนิโน หนฺติ
อนิเกตมสนฺถวํ
ผลี อมฺโพ อผโล จ
เต สตฺถาโร อุโภ มมํ. ขา. 2/172

พระมหาชนก กล่าวกะมิคาชินดาบสว่า
เสือเหลืองถูกฆ่าเพราะหนัง
ช้างถูกฆ่าเพราะงา
คนมีทรัพย์ถูกฆ่าเพราะทรัพย์
ใครเล่าจักฆ่าคนที่สละที่อยู่อาศัย
ที่ไม่มีความเชยชิด
ต้นมะม่วงที่มีผล และไม่มีผล
ทั้งสองต้นนั้นเป็นครูของข้าพเจ้า

อชินมฺหิ หญฺญเต ทีปิ
นาโค ทนฺเตหิ หญฺญเต
ธนมฺหิ ธนิโน หนฺติ
อนิเกตมสนฺถวํ
ผลี อมฺโพ อผโล จ
เต สตฺถาโร อุโภ มมํ.

ชา.๒/๑๗๒

พระมหาชนก กล่าวกับมิคาชินดาบสว่า
เสือเหลืองถูกฆ่า เพราะหนัง
ช้างถูกฆ่า เพราะงา
คนมีทรัพย์ถูกฆ่า เพราะทรัพย์
ใครเล่าจักฆ่าคนที่สละที่อยู่อาศัย
ที่ไม่มีความเชยชิด
ต้นมะม่วงที่มีผล และไม่มีผล
ทั้ง ๒ ต้นนั้น เป็นครูของข้าพเจ้า

ผู้ทำให้มารตาบอด

ผู้ทำให้มารตาบอด
เปรียบเหมือนเนื้อป่า เที่ยวไปในป่า
ใหญ่ ย่อมวางใจ เดิน ยืน นั่งนอน
ข้อนั้น เป็นเพราะอะไร ? เพราะ
ไม่ได้พบกับพรานเนื้อ แม้ฉันใด
ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ก็ฉันนั้น เหมือน
กัน สงัดจาก กาม และอกุศลธรรม
ทั้งหลาย แล้ว บรรลุปฐมฌาน มีวิตก
วิจาร ปีติ สุข อันเกิดจากวิเวกอยู่
เราเรียกภิกษุนี้ว่า ผู้ทำให้มาร ตา
บอด ทำลายดวงตาของมารอย่าง
ไม่มีร่องรอย ถึงการที่มารใจ
บาปมองไม่เห็น

ม.1/231

เปรียบเหมือนเนื้อป่าเที่ยวไปในป่าใหญ่ ย่อมวางใจ เดิน ยืน นั่ง นอน ข้อนั้น เป็นเพราะอะไร ? เพราะไม่ได้พบกับพรานเนื้อ แม้ฉันใด ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ก็ฉันนั้น เหมือนกัน สงัดจากกามและอกุศลธรรมทั้งหลาย แล้ว บรรลุปฐมฌานมีวิตก วิจาร ปีติ สุข อันจาก วิเวกอยู่ เราเรียกภิกษุนี้ว่า ผู้ทำให้มารตาบอด ทำลายดวงตาของมารอย่างไม่มีร่องรอย ถึงการที่มารใจบาปมองไม่เห็น

ม.๑/๒๓๑

รายนามเจ้าภาพพิมพ์หนังสือ "บันทึกธรรมะ จากลายมือหลวงพ่อ"
งานออกเมรุพระราชทานเพลิงศพ
สมเด็จพระพุทธชินวงศ์ (สมศักดิ์ อุปสโม ป.ธ.๙)
ณ เมรุหลวงหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร
วันเสาร์ ที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓

ที่	ชื่อ-นามสกุล	จำนวนเล่ม	จำนวนเงิน
๑.	คุณลออ ตั้งคารวคุณ	๑,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐
๒.	คุณวิเชียร คุณศรีลำปาง สวาทยานนท์	๑,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐
๓.	คุณอำนาจ คุณนงเยาว์ โตวชิรกุล	๑,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐
๔.	คณะดร.พรเพ็ญ / คุณสิริกร คุณคณิณภณ ภัทร์คงสิน และครอบครัว	๑๐๐	๑๐,๐๐๐
๕.	คณะดร.พรเพ็ญ / บริษัท สากลปิโตรเลียม ๑๙๘๗ จำกัด	๑๐๐	๑๐,๐๐๐
๖.	คณะดร.พรเพ็ญ / บริษัท สิริ คอสเมติค จำกัด	๑๐๐	๑๐,๐๐๐
๗.	คณะดร.พรเพ็ญ / บริษัท สิริธนาทรัพย์ มาร์เก็ตติ้ง จำกัด	๑๐๐	๑๐,๐๐๐
๘.	คณะดร.พรเพ็ญ / พ.ต.อ ธนชาติ ศุภวุฒิและครอบครัว	๑๐๐	๑๐,๐๐๐
๙.	คณะดร.พรเพ็ญ / สถานีบริการปั๊มน้ำมัน สิริธนาทรัพย์ สาขา ๑ ลาดหลุมแก้ว	๑๐๐	๑๐,๐๐๐
๑๐.	คณะศิษย์านุศิษย์หลวงพ่อประจาก สิริวัณฺโณ ศูนย์ปฏิบัติธรรมตาณังเลณังฯ	๑๐๐	๑๐,๐๐๐
๑๑.	คุณวิษณุ กรองกันภัย	๑๐๐	๑๐,๐๐๐
๑๒.	พล.อ.ปิยะ พ.อ.(พ)หญิง เมธารัชต์ ครุธเวโช อุทิศให้คุณโกมล จยาวรรณ	๑๐๐	๑๐,๐๐๐
๑๓.	พลตรีหญิง สุงบงกช คุณนิรมาณ หัสถาดล	๑๐๐	๑๐,๐๐๐
๑๔.	ZHENG JIA LIN	๕๐	๕,๐๐๐
๑๕.	กลุ่มคุณ ราตรี โพธิ์ทองงาม / คุณฑัตชญา พึ่งรัตน์	๕๐	๕,๐๐๐
๑๖.	กลุ่มคุณ ราตรี โพธิ์ทองงาม / คุณนฤมน ตรีเงิน	๕๐	๕,๐๐๐
๑๗.	คุณจิระณัฏฐ์ ศรีสุวรรณ	๕๐	๕,๐๐๐
๑๘.	คุณจุรีรัตน์ หริรักษ์	๕๐	๕,๐๐๐
๑๙.	คุณชนัฐพงศ์ ศรีวิเศษ	๕๐	๕,๐๐๐

ที่	ชื่อ-นามสกุล	จำนวนเล่ม	จำนวนเงิน
๒๐.	คุณปัญญา คุณศิริพัฒน์ คุณราชภัฏ คุณลภัส วงค์อ้าย	๕๐	๕,๐๐๐
๒๑.	คุณมนตรี คุณสุภาภรณ์ อุชชิน และครอบครัว	๕๐	๕,๐๐๐
๒๒.	คุณมาลินี ลิมปิพิพัฒน์	๕๐	๕,๐๐๐
๒๓.	คุณมาลี อำพนวิพุธ	๕๐	๕,๐๐๐
๒๔.	คุณวารชัช คุณสุเรขา วัชรบุญโชติ และครอบครัว	๕๐	๕,๐๐๐
๒๕.	คุณศรีประภา ฉายายนต์	๕๐	๕,๐๐๐
๒๖.	คุณสมศรี อินทศักดิ์อุบล	๕๐	๕,๐๐๐
๒๗.	คุณเสาวณี ธนมงคลฤทธิ์	๕๐	๕,๐๐๐
๒๘.	คุณอุทัย โอภาสพงศ์กาล และครอบครัว	๕๐	๕,๐๐๐
๒๙.	บริษัท ทีเอสแอล ออโต้ คอร์ปอเรชั่น จำกัด	๕๐	๕,๐๐๐
๓๐.	คุณสุวัฒน์	๓๙	๓,๙๐๐
๓๑.	คุณไพลิน รุจิระภูมิ	๓๑	๓,๑๐๐
๓๒.	นพ.พศวัต รุจิระภูมิ	๓๑	๓,๑๐๐
๓๓.	นพ.ศตวรรษ รุจิระภูมิ	๓๑	๓,๑๐๐
๓๔.	คุณศิริชัย บุปผา, คุณธัญญูรัสม์ เตชะคูณพิพัฒน์	๓๐	๓,๐๐๐
๓๕.	คุณมนัสนันท์ เทียนผาสุข	๒๙	๒,๙๐๐
๓๖.	กลุ่มคุณ ราตรี โพธิ์ทองงาม / คุณไพศาล อนุรุทธ์เนตรศิริ	๒๐	๒,๐๐๐
๓๗.	กลุ่มคุณ ราตรี โพธิ์ทองงาม / คุณสุนันท์ ไตรจักรภพ	๒๐	๒,๐๐๐
๓๘.	คุณตราโรจน์ คุณธันยธรณ์ หักหาญ	๒๐	๒,๐๐๐
๓๙.	คุณปาณิสรา ประสาทนอก	๒๐	๒,๐๐๐
๔๐.	คุณปิ่นประภา สัมฤทธิ์ คุณยอง สัมฤทธิ, คุณกาญจนา คุณนพรัตน์ คุณธนพรณรัตน์ ทองปุ	๒๐	๒,๐๐๐
๔๑.	คุณวดี รัตนดิลก ณ ภูเก็ต	๒๐	๒,๐๐๐
๔๒.	คุณวนิดา วงศ์ตระกูลกิจ	๒๐	๒,๐๐๐
๔๓.	คุณสุดใจ อ่องเภา	๒๐	๒,๐๐๐
๔๔.	คุณอัญชิษฐา สุวรรณแสน	๒๐	๒,๐๐๐
๔๕.	ดร.ณัฐวิชช์ รศ.ดร.กัญนิภัทธิ์ คุณวรวลัญช์ คุณวรวลิญช์ นิธิโรจน์ธนัท	๒๐	๒,๐๐๐
๔๖.	พล.อ.ท.เจริญ สมัคราษฎร์	๒๐	๒,๐๐๐
๔๗.	คุณณัฐณิชา แสนผ่องจับ	๑๙	๑,๙๐๐
๔๘.	คุณปะ คุณสร้อยทอง คุณกุลดา สำราญสุข,		

ที่	ชื่อ-นามสกุล	จำนวนเล่ม	จำนวนเงิน
	คุณปุญชรัสมิ์ คุณณัฐนรี นามาปฏิพัฒน์, คุณหทัยชนก พยุงสกุล, คุณยุทธนา จานรัมย์	๑๙	๑,๙๐๐
๔๙.	คุณภูเบศ คุณสุกุมา คุณชนธัญ คุณภัทรกร คุณมานะปรีชา	๑๙	๑,๙๐๐
๕๐.	คุณศิริพร ทิวบุญนาค	๑๗	๑,๗๐๐
๕๑.	คุณกาณฑ์สณิญาน์ ริมสกุล	๑๖	๑,๖๐๐
๕๒.	คุณวรลักษณ์ แสงไกร		๑๕๑,๕๑๕.๐๐
๕๓.	กลุ่มคุณ ราตรี โพธิ์ทองงาม / คุณธาริดา วัฒนสุภานนท์	๑๕	๑,๕๐๐
๕๔.	คุณสมบูรณ์ โสสว่าง	๑๕	๑,๕๐๐
๕๕.	คุณพิชญา ลาภใหญ่	๑๔	๑,๔๐๐
๕๖.	คุณน้ำทิพย์ อินทร์เทียม	๑๓	๑,๓๐๐
๕๗.	คุณจารุณี เพ็ชรภักดีพงษ์	๑๒	๑,๒๐๐
๕๘.	คุณชนมนันท์	๑๒	๑,๒๐๐
๕๙.	คุณรุ่งลักษณ์ โอภาสวรรัตน์	๑๒	๑,๒๐๐
๖๐.	คุณศิริกาญจน์ ธนกุล, คุณวรรณวรดา คุณอักษราภัค กลีบพิพัฒน์		๑๐๑,๐๐๐.๑๔
๖๑.	กลุ่มคุณ ราตรี โพธิ์ทองงาม / คุณกาญจนา ชีวกนิษฐ์, คุณฮั้งคิม แซ่เฮ้ง, คุณเมี่ยฮุง แซ่เจีย	๑๐	๑,๐๐๐
๖๒.	กลุ่มคุณ ราตรี โพธิ์ทองงาม / คุณสมพร เทพประสาน	๑๐	๑,๐๐๐
๖๓.	คุณกนกพร เจิดรุจิกุล	๑๐	๑,๐๐๐
๖๔.	คุณกมลพร วัฒนศิริชัยพร	๑๐	๑,๐๐๐
๖๕.	คุณกรกมล คุณบุญมี คุณกรุณา ทานกวีวงศ์	๑๐	๑,๐๐๐
๖๖.	คุณกรองทอง ณัฐชา	๑๐	๑,๐๐๐
๖๗.	คุณชญาดา	๑๐	๑,๐๐๐
๖๘.	คุณชนะพล ประดิษฐ์ทองงาม	๑๐	๑,๐๐๐
๖๙.	คุณชัยภัทร อาจละออ	๑๐	๑,๐๐๐
๗๐.	คุณชานนท์ จริยสุขสกุล	๑๐	๑,๐๐๐
๗๑.	คุณดารา คุณไพลลิน คุณกฤษดา คุณเพ็ญพร ภมรศิริ, คุณเพชรัตน์ อันทอง, คุณปพิชญา แซ่แต้, คุณภารฎา วรรณี	๑๐	๑,๐๐๐
๗๒.	คุณธนะโรจร์ จิรวิศาลภัสร์	๑๐	๑,๐๐๐
๗๓.	คุณธนัทอร เด่นแดนไทย	๑๐	๑,๐๐๐
๗๔.	คุณนารี ภากร มราลี อมรกุล	๑๐	๑,๐๐๐

ที่	ชื่อ-นามสกุล	จำนวนเล่ม	จำนวนเงิน
๗๕.	คุณโบ๊ะมุ้ย อรวี เรืองประชุม, คุณบุญญาดา พัฒนธัญญา พร้อม พี่ๆน้องๆหลานๆเหลนๆ และญาติๆ	๑๐	๑,๐๐๐
๗๖.	คุณประเสริฐ เจียงไพศาลกุล	๑๐	๑,๐๐๐
๗๗.	คุณปานทิพย์ เลิศอาภานนท์, คุณธนัญชกร คุณเอกรินทร์ คุณนริศรา คุณวรภพ พุทธิวุฒิกูล, คุณพิมพ์พิชา วงศ์พิริยาภรณ์, คุณวรานิษฐ์ ทัศนะพุฒิพงศ์	๑๐	๑,๐๐๐
๗๘.	คุณปิยพร รุ่งเรือง	๑๐	๑,๐๐๐
๗๙.	คุณพิชชาภา แก้วแสนสุข และครอบครัว	๑๐	๑,๐๐๐
๘๐.	คุณไพโรจน์ หาดแก้ว	๑๐	๑,๐๐๐
๘๑.	คุณภัทธิรา หาญสกุล	๑๐	๑,๐๐๐
๘๒.	คุณภาดี ปริชัยพร	๑๐	๑,๐๐๐
๘๓.	คุณวรางคณา เบญจวรกมล และครอบครัว	๑๐	๑,๐๐๐
๘๔.	คุณวลัญช์รัช คุณวรพล คุณชัชชญา คุณละออง แสวงมงคล	๑๐	๑,๐๐๐
๘๕.	คุณศุภชัย ไทยเจริญ	๑๐	๑,๐๐๐
๘๖.	คุณสัญญา ศรีวิเชียร	๑๐	๑,๐๐๐
๘๗.	คุณสายกาญจน์ กาญจนไพศาล	๑๐	๑,๐๐๐
๘๘.	คุณสายฝน แซ่วังและลูกๆ	๑๐	๑,๐๐๐
๘๙.	คุณสุฑารัตน์ แซ่ตั้ง	๑๐	๑,๐๐๐
๙๐.	คุณอาคิ้ม แซ่ตั้ง	๑๐	๑,๐๐๐
๙๑.	พ.อ.หญิง ศิริจิตร เดชะชาติ	๑๐	๑,๐๐๐
๙๒.	พล.ต.สมพงษ์ ถิ่นทวี จ.ส.อ.หญิง อรุณี เข็มเกาะ และครอบครัว	๑๐	๑,๐๐๐
๙๓.	พลเรือตรี วศิน บุญเนือง	๑๐	๑,๐๐๐
๙๔.	พลเอกวิสุทธิ์ นาเงิน	๑๐	๑,๐๐๐
๙๕.	แม่ชีระวีวรรณ ง่านวิสุทธิพันธ์	๑๐	๑,๐๐๐
๙๖.	ส.ขนิษฐา ศรีตนชัยและครอบครัว	๑๐	๑,๐๐๐
๙๗.	กลุ่มคุณ ราตรี โพธิ์ทองงาม / คุณราตรี โพธิ์ทองงาม, คุณดนัยนาท คุณดิษยานันท์ แก้วกำเนิด	๙	๙๐๐
๙๘.	คุณจิรโมท ประทุมมาศ	๙	๙๐๐
๙๙.	คุณธนภัทร ชาตินักรบ	๙	๙๐๐
๑๐๐.	คุณนภัสสร เสือสี	๙	๙๐๐

ที่	ชื่อ-นามสกุล	จำนวนเล่ม	จำนวนเงิน
๑๐๑.	คุณปรัชญกร อุปพันธ์และครอบครัว	๙	๙๐๐
๑๐๒.	คุณปุษยา ฤทธิ์ดี	๙	๙๐๐
๑๐๓.	คุณพูนศรี ใจภักดี	๙	๙๐๐
๑๐๔.	คุณรุ่งวดี ลาหัวโทน	๙	๙๐๐
๑๐๕.	คุณวุฒิวัฒน์ รักษาชาติ	๙	๙๐๐
๑๐๖.	คุณอรวรรณ โกมลพันธ์พร	๙	๙๐๐
๑๐๗.	คุณพวงผกา คุณนันท์นภัส โยวะและครอครัว, คุณยูเนียน ซุน, คุณกันตพัฒน์ คุณเสฏฐพัฒน์ วัชรพินธุ์, คุณกิริฎา สร้อยแสวง	๘	๘๐๐
๑๐๘.	คุณธารา คุณปรียา คุณศุภางค์ เจียรอนุกูล, คุณวิรัช คุณบุญช่วย คุณจิระเดช เกษเพชร	๗	๗๐๐
๑๐๙.	คุณไมล์ จิตงามขำ	๗	๗๐๐
๑๑๐.	คุณกชกร คุณพัชรี คุณเพ็ชรวุฒิ คุณชัชฎา คุณกัญญา - คุณจินดา ศิวะสัมปัตติกุล และครอบครัว	๖	๖๐๐
๑๑๑.	คุณภคิน คุณนันทนา คุณจันทรา คุณปิติกร คุณปิติพล ขันธรักษ์, คุณธนาพงศ์ อารยะสัมพันธ์	๖	๖๐๐
๑๑๒.	คุณสมศรี สันติเสถียรกุล พร้อมด้วยครอบครัว	๖	๖๐๐
๑๑๓.	คุณสุธาสินี ตั้งถนอมวงศ์	๖	๖๐๐
๑๑๔.	คุณสุมิตรา วงศจันทร์, คุณไพลิน คุณไพจิตรา บุรคอน, คุณรำพึง เจือไทย, คุณรำเพย ใจงาม, คุณวรรณชนก มิลาวรรณ	๖	๖๐๐
๑๑๕.	นายแพทย์พิชญุตม์ ภิญโญ	๖	๖๐๐
๑๑๖.	คุณเกษร อำนวยผลพร้อมครอบครัวเ	๕	๕๐๙.๐๐
๑๑๗.	MR.Jiravut S	๕	๕๐๐
๑๑๘.	กลุ่มคุณ ราตรี โพธิ์ทองงาม / Modern Drain	๕	๕๐๐
๑๑๙.	กลุ่มคุณ ราตรี โพธิ์ทองงาม / คุณณัฐนันท์ พันธ์บูรณ์	๕	๕๐๐
๑๒๐.	กลุ่มคุณ ราตรี โพธิ์ทองงาม / คุณปนัดดา ยิ่งยงสมสวัสดิ์	๕	๕๐๐
๑๒๑.	กลุ่มคุณ ราตรี โพธิ์ทองงาม / คุณพสุ จิระสุนทร	๕	๕๐๐
๑๒๒.	กลุ่มคุณ ราตรี โพธิ์ทองงาม / คุณเพ็ญอาภา ปรมานนท์	๕	๕๐๐
๑๒๓.	กลุ่มคุณ ราตรี โพธิ์ทองงาม / คุณเมทิกา ธิรธนานันท์	๕	๕๐๐
๑๒๔.	กลุ่มคุณ ราตรี โพธิ์ทองงาม / คุณรัตนาภรณ์ ชารี	๕	๕๐๐
๑๒๕.	กลุ่มคุณ ราตรี โพธิ์ทองงาม / คุณวิมล สุวรรณสิทธิ์	๕	๕๐๐

ที่	ชื่อ-นามสกุล	จำนวนเล่ม	จำนวนเงิน
๑๒๖.	กลุ่มคุณ ราตรี โพธิ์ทองงาม / คุณศิวรัตนา โพธาราม	๕	๕๐๐
๑๒๗.	กลุ่มคุณ ราตรี โพธิ์ทองงาม / คุณสำอางค์ จุติกุล	๕	๕๐๐
๑๒๘.	คุณกรณัฏฐ์	๕	๕๐๐
๑๒๙.	คุณกรรธิภา เขียวปั้น	๕	๕๐๐
๑๓๐.	คุณกองแก้ว บุญมา	๕	๕๐๐
๑๓๑.	คุณกัญรภา วงศ์เจริญ	๕	๕๐๐
๑๓๒.	คุณคริษฐา ชูติธวัช และครอบครัว	๕	๕๐๐
๑๓๓.	คุณจำเลือน อินทอง	๕	๕๐๐
๑๓๔.	คุณแจ๋ว พารวย	๕	๕๐๐
๑๓๕.	คุณฉัฏฐธิป รวยพรและครอบครัว	๕	๕๐๐
๑๓๖.	คุณชุลีพร ยิ่งยวด	๕	๕๐๐
๑๓๗.	คุณญาณิศา ยงสวัสดิ์	๕	๕๐๐
๑๓๘.	คุณฐิติพงษ์ ปิยะ	๕	๕๐๐
๑๓๙.	คุณณญาน นลินขวัญ พร้อมครอบครัว	๕	๕๐๐
๑๔๐.	คุณณภัทรมน แสนเทพ	๕	๕๐๐
๑๔๑.	คุณณิชกุล เจียงไพศาลกุล	๕	๕๐๐
๑๔๒.	คุณเทียมเพ็ญ ทองอินทร์	๕	๕๐๐
๑๔๓.	คุณธนาภรณ์ เจริญอุ้มชู	๕	๕๐๐
๑๔๔.	คุณธัญลักษณ์ นพพีระดิษฐ์	๕	๕๐๐
๑๔๕.	คุณเธียรรัตน์ ตั้งวงศ์ตระกูลและครอบครัว	๕	๕๐๐
๑๔๖.	คุณนพรัตน์ นิมิตรชัย	๕	๕๐๐
๑๔๗.	คุณนภาพร นนทพันธุ์	๕	๕๐๐
๑๔๘.	คุณนลิน(เล็ก) ชลลดา โมรารัตน์, Hicks Charles Edward Hicks Detail Wardell Hicks และครอบครัว	๕	๕๐๐
๑๔๙.	คุณนันทนา ฮวดเจริญ	๕	๕๐๐
๑๕๐.	คุณบำเพ็ญ กระดิ่งสาย	๕	๕๐๐
๑๕๑.	คุณบุรชัย สนธยานนท์	๕	๕๐๐
๑๕๒.	คุณปฐมาภรณ์ เจียงไพศาลกุล	๕	๕๐๐
๑๕๓.	คุณประจวบ คุณจำปี คุณศิริพร คุณพงศเทพ คุณพรพงศ สุขสำราญ	๕	๕๐๐
๑๕๔.	คุณประภัสสร อาจไพรินทร์	๕	๕๐๐

ที่	ชื่อ-นามสกุล	จำนวนเล่ม	จำนวนเงิน
๑๕๕.	คุณประภาวัลย์ รุ่งธรรมบัวบาน	๕	๕๐๐
๑๕๖.	คุณปุญณิศา มิทแชล และครอบครัวเดชผดุง	๕	๕๐๐
๑๕๗.	คุณพรพรรณ ยันตะศรี	๕	๕๐๐
๑๕๘.	คุณพรรณราย สตอร์นิ	๕	๕๐๐
๑๕๙.	คุณพรรณวดี จิรนิรามัย	๕	๕๐๐
๑๖๐.	คุณพัชราวดี นิยมวานิช	๕	๕๐๐
๑๖๑.	คุณพัชรินทร์ พรชัยสำเร็จผล	๕	๕๐๐
๑๖๒.	คุณพิชญ์ชิชา สุดทิพย์รัสกร	๕	๕๐๐
๑๖๓.	คุณเพชรณภัสสร วิริยะเลิศบรรณา	๕	๕๐๐
๑๖๔.	คุณไพฑูรย์ ฟริทส์	๕	๕๐๐
๑๖๕.	คุณภัสชลฉัตร วสุฤนิ่มเสน่ห์	๕	๕๐๐
๑๖๖.	คุณภัสมณ์ ประทุมพวง	๕	๕๐๐
๑๖๗.	คุณภารดี แสตนฟิลด์	๕	๕๐๐
๑๖๘.	คุณมาลี นิยมวานิช	๕	๕๐๐
๑๖๙.	คุณยุวดี จึงเจริญ	๕	๕๐๐
๑๗๐.	คุณรจนา ลินดท์	๕	๕๐๐
๑๗๑.	คุณรณิดา ยาเสร็จ	๕	๕๐๐
๑๗๒.	คุณรัศมี รัตนวงศ์และครอบครัว	๕	๕๐๐
๑๗๓.	คุณรุ่งทิวา ผิวอ่อน	๕	๕๐๐
๑๗๔.	คุณวนิดา สุขขะวาสน์	๕	๕๐๐
๑๗๕.	คุณวราภรณ์ เบสุวรรณ	๕	๕๐๐
๑๗๖.	คุณวรารัตน์ คุณรัฐวรรณ เฮงสีหาพันธ์, คุณทนงศรี ภูริศรี	๕	๕๐๐
๑๗๗.	คุณวราวรรณ รุ่งเลิศชัยกุล	๕	๕๐๐
๑๗๘.	คุณวรินทร รุ่งสิริมงคล	๕	๕๐๐
๑๗๙.	คุณวัฒนา ทินวัฒน์	๕	๕๐๐
๑๘๐.	คุณวันชัย ชูคล้าย, คุณสุรีรัตน์ แป้นช่วย	๕	๕๐๐
๑๘๑.	คุณวาทิศ คุณสุชาดา คุณสุดาทิพย์ เย็นใจ	๕	๕๐๐
๑๘๒.	คุณวาสนา ไพโรจน์	๕	๕๐๐
๑๘๓.	คุณวิธวินท์ เจียงไพศาลกุล	๕	๕๐๐
๑๘๔.	คุณวิภา คุณณัฐพร พฤทธิพัฒกุล	๕	๕๐๐

ที่	ชื่อ-นามสกุล	จำนวนเล่ม	จำนวนเงิน
๑๘๕.	คุณวิภาวี ปิติฤทธิ์	๕	๕๐๐
๑๘๖.	คุณวิภูษิต โลหะยิ่งบริสุทธิ์, คุณเมลานี รุ่งรัติศาสน	๕	๕๐๐
๑๘๗.	คุณวิมล ช่วงวิเชียร	๕	๕๐๐
๑๘๘.	คุณศิริรัตน์	๕	๕๐๐
๑๘๙.	คุณสมชาย คุณฉวีวรรณ คุณเหมวดี เกตุมณี	๕	๕๐๐
๑๙๐.	คุณสมบูรณ์ คุณกนกวรรณ คุณธัชพล นุกูลอุดมพานิชย์	๕	๕๐๐
๑๙๑.	คุณสมร คุณนำเลื่อน คุณลิ่มประภาพร บังพิมาย และครอบครัว, คุณมานัส คุณแก้วกัลยาณี ทันวงศ์	๕	๕๐๐
๑๙๒.	คุณสายจิตต์ ตรีทิพทวีโชติ	๕	๕๐๐
๑๙๓.	คุณสิรภพ	๕	๕๐๐
๑๙๔.	คุณสุชาดา พันจะ และครอบครัว	๕	๕๐๐
๑๙๕.	คุณสุธน จิรนิรามัย	๕	๕๐๐
๑๙๖.	คุณสุปราณี สัมฤทธิ์	๕	๕๐๐
๑๙๗.	คุณสุวิริยา บัวน้ำอ้อม	๕	๕๐๐
๑๙๘.	คุณเสริมสิริ คุณพงษ์เทพ ตั้งรัตนโชติและครอบครัว	๕	๕๐๐
๑๙๙.	คุณเสาวลักษณ์ มงคลพาณิชยกิจ	๕	๕๐๐
๒๐๐.	คุณแสงดาว จันทร์สวัสดิ์	๕	๕๐๐
๒๐๑.	คุณแสงเทียน ทับทิมใส, คุณจองแจ คอน, คุณพัฒธนสิน คุณปัจจิม ใจเย็น, คุณดำรง ทับทิมใส, คุณแตง มัสธุรส, คุณเหรียญ ตรีศักดิ์	๕	๕๐๐
๒๐๒.	คุณอกนิษฐ์ตรา เกิดสุข	๕	๕๐๐
๒๐๓.	คุณอนงค์ภัทร์ ปิติวรรณ และครอบครัว	๕	๕๐๐
๒๐๔.	คุณอภิรดิ เย็นสวัสดิ์	๕	๕๐๐
๒๐๕.	คุณอลงกต แก้วทับทิมทอง	๕	๕๐๐
๒๐๖.	คุณอังค์วรา	๕	๕๐๐
๒๐๗.	คุณอัจอรา ไอยรา	๕	๕๐๐
๒๐๘.	คุณเอกชัย เนตรอุดร	๕	๕๐๐
๒๐๙.	จ่าสิบตรีณภัทร เย็นใจ	๕	๕๐๐
๒๑๐.	พ.อ.วีระพงษ์ คำสิทธิ์	๕	๕๐๐
๒๑๑.	พลเอก อนุศักดิ์	๕	๕๐๐
๒๑๒.	ร.ต.ต บูรณ์พิภพ คุณศุภวรรณ คุณจุฑากาญจน์ เชาว์วิวัฒน์	๕	๕๐๐

ที่	ชื่อ-นามสกุล	จำนวนเล่ม	จำนวนเงิน
๒๑๓.	คุณกัญญา ชื่อวิสุทธานนท์	๔	๔๐๐
๒๑๔.	คุณจิตรา แซ่แต้และครอบครัว	๔	๔๐๐
๒๑๕.	คุณชัชสรัญ บุญญูเขตต์, พจอ.คุณากร คุณชวัลวิทย์ อะโรคา, คุณจันทร์เพ็ญ คุณสนอง สรรพรอด	๔	๔๐๐
๒๑๖.	คุณถนอม อิ่มสมโภช และครอบครัว	๔	๔๐๐
๒๑๗.	คุณทอง สาโรจน์วินิจกุลและครอบครัว	๔	๔๐๐
๒๑๘.	คุณนงลักษณ์ วิเศษจินดา	๔	๔๐๐
๒๑๙.	คุณบุญสม เจียรประภาสและครอบครัว, คุณวีรพล ทุมรัตน์และครอบครัว, คุณสุนิษา ไชยพิมพ์และครอบครัว, คุณวิรัช สารประดิษฐ์และครอบครัว	๔	๔๐๐
๒๒๐.	คุณปิยะภรณ์ รักษาชาติ	๔	๔๐๐
๒๒๑.	คุณพิมพ์พิชชา	๔	๔๐๐
๒๒๒.	คุณศุภวรรณ ฟรานซิส	๔	๔๐๐
๒๒๓.	คุณสปันญ์หยก ทองวงเวียน, คุณรุ่งเพชร สุขสวัสดิ์	๔	๔๐๐
๒๒๔.	คุณอรรจมณี เชื้อชูวงศ์ และครอบครัว	๔	๔๐๐
๒๒๕.	คุณอริศรา	๔	๔๐๐
๒๒๖.	นพ.นิธิพันธ์ เกตุวรสุนทร	๔	๔๐๐
๒๒๗.	Samart Ngamku	๓	๓๐๐
๒๒๘.	คุณกชพร อารีรัตน์	๓	๓๐๐
๒๒๙.	คุณกนกรดา ขุมทรัพย์	๓	๓๐๐
๒๓๐.	คุณกนกรัตน์ ทวีทรัพย์, คุณวิษณุ ชูไทย	๓	๓๐๐
๒๓๑.	คุณกนกวรรณ เป็งคำ, คุณจรูญ คุณณัฐชากร ใยยอง	๓	๓๐๐
๒๓๒.	คุณกฤตติกา คุณสัน สุระสิทธิ์, คุณสีดา วงษ์แก้ว	๓	๓๐๐
๒๓๓.	คุณกิจไพสาน จุระยา	๓	๓๐๐
๒๓๔.	คุณกิตติพงษ์ คุณปานพรม บุญเรือน	๓	๓๐๐
๒๓๕.	คุณกิตติพงษ์ ปานพรม คุณบุญเรือน แก้วมุกดา	๓	๓๐๐
๒๓๖.	คุณกิติญา แซ่ลิ้ม และครอบครัว	๓	๓๐๐
๒๓๗.	คุณกุลนิดา คุณธีระ คุณชุติกานต์ แก้วจำปาศรี	๓	๓๐๐
๒๓๘.	คุณกุสุมา จารุมาศ	๓	๓๐๐
๒๓๙.	คุณจันทรทิพย์ หลวงโภชน์	๓	๓๐๐
๒๔๐.	คุณจารุณัฐ กิจเจตนี	๓	๓๐๐

ที่	ชื่อ-นามสกุล	จำนวนเล่ม	จำนวนเงิน
๒๔๑.	คุณจิตติมา คุณธนิตา คุณพชร พูนศิริ	๓	๓๐๐
๒๔๒.	คุณจินดาพร เพาะปลูก	๓	๓๐๐
๒๔๓.	คุณฉัตรชัย คุณประยงค์ คุณฉกาจ ฉิมพาพิมพ์	๓	๓๐๐
๒๔๔.	คุณฉัตร์ดาว ฉลาดเลิศและครอบครัว	๓	๓๐๐
๒๔๕.	คุณโฉมเฉลา รัตนโชติ	๓	๓๐๐
๒๔๖.	คุณชลรดา เฉลิมศรี	๓	๓๐๐
๒๔๗.	คุณชุติรัตน์ พวงสมบัติ	๓	๓๐๐
๒๔๘.	คุณฐากร อัตถาเวช	๓	๓๐๐
๒๔๙.	คุณฐิตารีย์ วิลัยรักษ์	๓	๓๐๐
๒๕๐.	คุณฐิติวัชร์ ค้ำจุน	๓	๓๐๐
๒๕๑.	คุณณัชชาวีณ์ เจริญวรนุวัฒน์	๓	๓๐๐
๒๕๒.	คุณณัฐพนธ์ อิ่มทิม	๓	๓๐๐
๒๕๓.	คุณดวงเดือน พัฒนะมงคล	๓	๓๐๐
๒๕๔.	คุณดารณี ลอยถาดทอง	๓	๓๐๐
๒๕๕.	คุณดารากร เมืองโต	๓	๓๐๐
๒๕๖.	คุณดารารัตน์ ศักดิ์สกุลรัตนา	๓	๓๐๐
๒๕๗.	คุณตระกูล เศรษฐไพบูลย์	๓	๓๐๐
๒๕๘.	คุณธนภร กระจ่างวงษ์	๓	๓๐๐
๒๕๙.	คุณธนภัทร กันภัยและครอบครัว	๓	๓๐๐
๒๖๐.	คุณนกเล็ก คะเลรัมย์	๓	๓๐๐
๒๖๑.	คุณนงลักษณ์ ภัทรอารยกูล	๓	๓๐๐
๒๖๒.	คุณนวิญญา โรจนประทีป	๓	๓๐๐
๒๖๓.	คุณนิ่มนวล คำศรี พร้อมครอบครัว	๓	๓๐๐
๒๖๔.	คุณนุช สุธรรมและครอบครัว	๓	๓๐๐
๒๖๕.	คุณบุญศรี ฉุยโรจน์ธรรม	๓	๓๐๐
๒๖๖.	คุณปณิชา นวลสุธา, คุณชุติกาญจน์ คุณกรวัชร รุ่งปัญญวุฒิ	๓	๓๐๐
๒๖๗.	คุณประสิทธิ์ บัวพูล	๓	๓๐๐
๒๖๘.	คุณพนิดา เสาวพันธ์	๓	๓๐๐
๒๖๙.	คุณพรเพ็ญ สว่างตระกูล	๓	๓๐๐
๒๗๐.	คุณพรรณทิพย์ คุณธัชณันย์ คุณธนชัยณัฐ รอดคมศัลย์	๓	๓๐๐

ที่	ชื่อ-นามสกุล	จำนวนเล่ม	จำนวนเงิน
๒๗๑.	คุณพระธนะภูมิ รตนปญฺโญ	๓	๓๐๐
๒๗๒.	คุณพัฒน์ชัย แซ่ชื้อ, คุณบัณฑิตา ชาระหาน, คุณพีรัชญา แซ่ชื้อ	๓	๓๐๐
๒๗๓.	คุณพิชิต พิลึก และครอบครัว	๓	๓๐๐
๒๗๔.	คุณภัสธารีย์ ทวีรัตนพัฒท์	๓	๓๐๐
๒๗๕.	คุณภิญาตา บลาโกลเอฟ และครอบครัว	๓	๓๐๐
๒๗๖.	คุณมณีรัตน์ ตรีสาร	๓	๓๐๐
๒๗๗.	คุณมณีรัตน์ หิรัญวุฒกร	๓	๓๐๐
๒๗๘.	คุณมนรัตน์ ศรีวัตร์	๓	๓๐๐
๒๗๙.	คุณยุวดี ใจซื่อตรง	๓	๓๐๐
๒๘๐.	คุณระวิวรรณ สงหนู, คุณวิลาวัลย์ นาราช, คุณกุลนัช คุณปุณณดา วงจันทร์	๓	๓๐๐
๒๘๑.	คุณแระภาศรี เศิกศิริ	๓	๓๐๐
๒๘๒.	คุณวรวีร์ ธำรงสิทธีส์	๓	๓๐๐
๒๘๓.	คุณวรัญญา	๓	๓๐๐
๒๘๔.	คุณวิชัย แป้นเพชร	๓	๓๐๐
๒๘๕.	คุณวิภาดา พิมพ์ทนต์	๓	๓๐๐
๒๘๖.	คุณศรีจันทร์ โตเจริญ, คุณณัฐนัน นฤนาทคูณเศรษฐ์, คุณมาลัย ปิ่นโต	๓	๓๐๐
๒๘๗.	คุณศรีวงษ์ วิเศษศรี	๓	๓๐๐
๒๘๘.	คุณศิริณี นิภาประภากร และครอบครัว	๓	๓๐๐
๒๘๙.	คุณสมบูรณ์ จารุณะ, คุณวัชรี ราชสมบัติ	๓	๓๐๐
๒๙๐.	คุณสมาพร นิ่มปุญญกำพงษ์และครอบครัว	๓	๓๐๐
๒๙๑.	คุณสราญจิตต์ แสงแก้ว	๓	๓๐๐
๒๙๒.	คุณสุนีย์ มนต์สิวะกุล	๓	๓๐๐
๒๙๓.	คุณสุวพัชร อายุวัฒนชัย	๓	๓๐๐
๒๙๔.	คุณสุวรรณา ชื่นรส	๓	๓๐๐
๒๙๕.	คุณอนงค์ เกื้อกูลพงศ์พร้อมครอบครัว	๓	๓๐๐
๒๙๖.	คุณอนงค์	๓	๓๐๐
๒๙๗.	คุณอาฮีซะ โต๊ะมะ	๓	๓๐๐
๒๙๘.	คุณอุดมฤกษ์ คุณเทวี หมวดฉิมแก้ว	๓	๓๐๐
๒๙๙.	นาวาเอกชัยฤทธิ์ เกิดผล	๓	๓๐๐

ที่	ชื่อ-นามสกุล	จำนวนเล่ม	จำนวนเงิน
๓๐๐.	ไม่ประสงค์ออกนาม	๓	๓๐๐
๓๐๑.	ไม่ประสงค์ออกนาม	๓	๓๐๐
๓๐๒.	ร.อ.ยศนนท์ คุณทับทิม คุณศรินทิพย์ อสัตถพฤกษ์	๓	๓๐๐
๓๐๓.	สิบโท ชนมงคล เขียวน้ำชุม	๓	๓๐๐
๓๐๔.	Nudchanard	๒	๒๐๐
๓๐๕.	ครอบครัวคุณดรุณ ทองเลิศ	๒	๒๐๐
๓๐๖.	คุณกชกร โพธิน	๒	๒๐๐
๓๐๗.	คุณกานต์มณี คำปลิว และครอบครัว	๒	๒๐๐
๓๐๘.	คุณขวัญเรือน คำสุข	๒	๒๐๐
๓๐๙.	คุณจารวี มีชัยปรีดา	๒	๒๐๐
๓๑๐.	คุณจิรฐา มานะ	๒	๒๐๐
๓๑๑.	คุณจุฑาทิพย์ ศรีอำไพ และครอบครัว	๒	๒๐๐
๓๑๒.	คุณชรัณรัตน์ กิจมานะเมตตามิตร์ และครอบครัว	๒	๒๐๐
๓๑๓.	คุณชลิดา เขมวงค์	๒	๒๐๐
๓๑๔.	คุณชัยวัฒน์ คุณกัญญารัตน์ ชัยสุขสังข์	๒	๒๐๐
๓๑๕.	คุณญาณิศา ทองถนอม	๒	๒๐๐
๓๑๖.	คุณฐิตารีย์ วรรณะประไพ	๒	๒๐๐
๓๑๗.	คุณณฐปวีร์ เปรมพัฒนพันธ์	๒	๒๐๐
๓๑๘.	คุณณัฐนันธ์ศักดิ์ ทวีกุลกิจและครอบครัวศักดิ์ทวีกุลกิจ	๒	๒๐๐
๓๑๙.	คุณณัฐพร โชติวิชาศิริกุล	๒	๒๐๐
๓๒๐.	คุณดวงแข ประทุมวงษ์	๒	๒๐๐
๓๒๑.	คุณทองจีบ ภูมิกระจ่าง	๒	๒๐๐
๓๒๒.	คุณทองพล พูลพิพิธ	๒	๒๐๐
๓๒๓.	คุณทิพทิวา เดวีส	๒	๒๐๐
๓๒๔.	คุณทิพรดา กันตังกุล	๒	๒๐๐
๓๒๕.	คุณธนงค์ศักดิ์ ยอดสุวรรณ์ และครอบครัว	๒	๒๐๐
๓๒๖.	คุณธนงศักดิ์ ยอดสุวรรณ์	๒	๒๐๐
๓๒๗.	คุณธนบรรณ สุรกิจจานุฤทธิ์	๒	๒๐๐
๓๒๘.	คุณธนิดา โรจนาดนุพลและครอบครัวภูมิเมือง	๒	๒๐๐
๓๒๙.	คุณธัญญวรรณ ระลึก	๒	๒๐๐

ที่	ชื่อ-นามสกุล	จำนวนเล่ม	จำนวนเงิน
๓๓๐.	คุณธัญญานันท์ วราภิพงศ์	๒	๒๐๐
๓๓๑.	คุณธัญยธรณ์ จิรโชติ	๒	๒๐๐
๓๓๒.	คุณธิติมา วงศ์ช่างหล่อ	๒	๒๐๐
๓๓๓.	คุณนงค์เยาว์ สมบุญสา	๒	๒๐๐
๓๓๔.	คุณนงลักษณ์	๒	๒๐๐
๓๓๕.	คุณนราวรรณ ภคอังกูร	๒	๒๐๐
๓๓๖.	คุณนริสรา ปะวะเท	๒	๒๐๐
๓๓๗.	คุณนัยนา แก่นโกมล	๒	๒๐๐
๓๓๘.	คุณนิทธิ์รวิ โพธิ์สร้อยกนก	๒	๒๐๐
๓๓๙.	คุณนิภารัตน์ เบ็ญจะศิลป์	๒	๒๐๐
๓๔๐.	คุณนิสากร จิรนิรามัย	๒	๒๐๐
๓๔๑.	คุณโนรี สินธุ	๒	๒๐๐
๓๔๒.	คุณประสงค์ เกิดสมบัติพงษ์	๒	๒๐๐
๓๔๓.	คุณปราณี สุธรรม	๒	๒๐๐
๓๔๔.	คุณปรีชา ศุภมิตรพิบูลย์	๒	๒๐๐
๓๔๕.	คุณปวีณา พงษ์เกษม	๒	๒๐๐
๓๔๖.	คุณปุณณารมย์ พันดี และครอบครัว	๒	๒๐๐
๓๔๗.	คุณผองศรี พันธุ์รัมย์	๒	๒๐๐
๓๔๘.	คุณพงศ์ภรณ์ คุ้มกัน	๒	๒๐๐
๓๔๙.	คุณพงษ์นพวัฒน์ ทองนพคุณ	๒	๒๐๐
๓๕๐.	คุณพรชนก ตันตยาวนารถและครอบครัว	๒	๒๐๐
๓๕๑.	คุณพรพรรณ ศักดิ์สกุลรัตนา	๒	๒๐๐
๓๕๒.	คุณพ่อประยงค์ เกิดปราชญ์ และลูกหลานครอบครัว	๒	๒๐๐
๓๕๓.	คุณพาวดี จรูญกิจทวี	๒	๒๐๐
๓๕๔.	คุณพิราวรรณ ประเสริฐกูลชัย	๒	๒๐๐
๓๕๕.	คุณภัคณัฐม์ เหล่าเจริญภูสิน	๒	๒๐๐
๓๕๖.	คุณภัชษร ธนาทวีสิน	๒	๒๐๐
๓๕๗.	คุณภัทราวรรณ กิตติกวิน	๒	๒๐๐
๓๕๘.	คุณภาพิมล โชติแสงสังข์	๒	๒๐๐
๓๕๙.	คุณภูนิดา	๒	๒๐๐

ที่	ชื่อ-นามสกุล	จำนวนเล่ม	จำนวนเงิน
๓๖๐.	คุณมานพ สรหงษ์	๒	๒๐๐
๓๖๑.	คุณมามิ มามิ	๒	๒๐๐
๓๖๒.	คุณยุพิน น้ำเงิน	๒	๒๐๐
๓๖๓.	คุณเยาวภา จตุรชาติ	๒	๒๐๐
๓๖๔.	คุณรัญชน์นิกษา สิทธิวีระกุล	๒	๒๐๐
๓๖๕.	คุณรัตนา สมควรเครือ	๒	๒๐๐
๓๖๖.	คุณวงศ์ธวัช ศรีภูมิ	๒	๒๐๐
๓๖๗.	คุณวรัมพร อ่อนทา, คุณปานิชา พิชยาบูลย์	๒	๒๐๐
๓๖๘.	คุณวรากฤช ปาลกะวงศ์, คุณกัญรภา วงศ์เจริญ	๒	๒๐๐
๓๖๙.	คุณวรินทร์	๒	๒๐๐
๓๗๐.	คุณวันดี กันตถาวร	๒	๒๐๐
๓๗๑.	คุณวาทิกา ภาคย์จิรกุล	๒	๒๐๐
๓๗๒.	คุณวาสนา บุญอินเขียว	๒	๒๐๐
๓๗๓.	คุณวิภาพร สุชาติเลิศปัญญาและครอบครัว	๒	๒๐๐
๓๗๔.	คุณวิไล สิริมหาสมบัติ	๒	๒๐๐
๓๗๕.	คุณศิริธร เขื่อนเพชร	๒	๒๐๐
๓๗๖.	คุณสิทธิพงศ์ กันเหตุ	๒	๒๐๐
๓๗๗.	คุณสุจินดา ภัคภิญโญ	๒	๒๐๐
๓๗๘.	คุณสุทธินัย น้ำคำ	๒	๒๐๐
๓๗๙.	คุณสุธี จินตะการ	๒	๒๐๐
๓๘๐.	คุณสุนันทา จารุพรสิน	๒	๒๐๐
๓๘๑.	คุณสุนีย์ เซี่ยงฝู, คุณสุรัตน์ตนา พุ่มเต้	๒	๒๐๐
๓๘๒.	คุณสุมิตร มณีโรจน์ภักดี	๒	๒๐๐
๓๘๓.	คุณสุรภา เสถียรบูรณ์	๒	๒๐๐
๓๘๔.	คุณเสาวณิต โพธิกะ	๒	๒๐๐
๓๘๕.	คุณเสาวนีย์(นีย์) แต้วิบูลย์กิจ พร้อมครอบครัว	๒	๒๐๐
๓๘๖.	คุณเสาวรส คุณณัฐวลัย กิตติวรพวษ์	๒	๒๐๐
๓๘๗.	คุณอภิญญาขวัญ ประดับสุข	๒	๒๐๐
๓๘๘.	คุณอภิษฎา แก้วปิยะทรัพย์	๒	๒๐๐
๓๘๙.	คุณอรินทรา อ่อนไหว	๒	๒๐๐

ที่	ชื่อ-นามสกุล	จำนวนเล่ม	จำนวนเงิน
๓๙๐.	คุณอัญพัชญ์	๒	๒๐๐
๓๙๑.	คุณอัมพร กล้ากลาง คุณจารวี มีชัยปรีดา	๒	๒๐๐
๓๙๒.	คุณอัมราพร บูรณะปัทมะ	๒	๒๐๐
๓๙๓.	คุณอิสรีย์ กองเวียง	๒	๒๐๐
๓๙๔.	คุณอุดมศักดิ์ คุณมาริสา หมวดฉิมแก้ว	๒	๒๐๐
๓๙๕.	คุณอุมาพร	๒	๒๐๐
๓๙๖.	คุณอุไรวรรณ์ สีมาขจร	๒	๒๐๐
๓๙๗.	คุณแอ๊ด คุณเศียร	๒	๒๐๐
๓๙๘.	จ.ส.ท.สมนึก ใหม่เอี่ยม	๒	๒๐๐
๓๙๙.	ดร.แม่ชีเณรัชฌา ศักดิ์ศิริสัมพันธ์	๒	๒๐๐
๔๐๐.	พระมหาชนกันต์ ชินวโร	๒	๒๐๐
๔๐๑.	พระสม ปราบผจญ, คุณนันทภัค บัวคลี่	๒	๒๐๐
๔๐๒.	ไม่ประสงค์อกนาม	๒	๒๐๐
๔๐๓.	ครอบครัวคุณณัฐพงษ์ คุณทวีผล คุณเยาวลักษณ์ พึ่งพรสวรรค์, คุณณติกา สุรชวาลา, ครอบครัวคุณปรีชา คุณศิริพร คุณอังคณา คุณประพันธ์ คุณณิชาภา สุรชวาลา	๑	๑๒๐
๔๐๔.	Mr.Moshe Hurtung	๑	๑๐๐
๔๐๕.	คณะกองบุญตะลุยบุญ	๑	๑๐๐
๔๐๖.	ครอบครัวสถิรเสถียร	๑	๑๐๐
๔๐๗.	คุณศิริพร คุณกรกนก ต้นกันยา, คุณคำมูล คลีล้วน	๑	๑๐๐
๔๐๘.	คุณกชกร บัวพูล	๑	๑๐๐
๔๐๙.	คุณกนกวรรณ ชื่นรส	๑	๑๐๐
๔๑๐.	คุณกนิษฐ์นันท์ บูรณะนนท์	๑	๑๐๐
๔๑๑.	คุณกรกนก สุขสำอางค์	๑	๑๐๐
๔๑๒.	คุณกรองแก้ว โสระพันโต	๑	๑๐๐
๔๑๓.	คุณกฤษณะ มาอยู่	๑	๑๐๐
๔๑๔.	คุณกัญจน์ณัฏฐ์ คล้ายทอง	๑	๑๐๐
๔๑๕.	คุณกัญญาณัฐ ตั้งประจักษ์ภักดี	๑	๑๐๐
๔๑๖.	คุณกัญญารัตน์ ปลั่งกลางและครอบครัว	๑	๑๐๐
๔๑๗.	คุณกัณญา ชูมีชัย	๑	๑๐๐

ที่	ชื่อ-นามสกุล	จำนวนเล่ม	จำนวนเงิน
๔๑๘.	คุณกันย์สินี พาโทน	๑	๑๐๐
๔๑๙.	คุณกาญจนา จิรนิรามัย	๑	๑๐๐
๔๒๐.	คุณกาญจนา สุขฟอง และครอบครัว	๑	๑๐๐
๔๒๑.	คุณกิรณา ทิพมณี พร้อมครอบครัว	๑	๑๐๐
๔๒๒.	คุณกุลพาภรณ์ สองดลดา, คุณอาจ แสนจันทร์, คุณพิริยาภรณ์ คุณพัศนันธุ์ เสงี่ยมวิบูล, คุณวิวัฒน์ชัย แสงแก้ว	๑	๑๐๐
๔๒๓.	คุณกุลโรจน์ อาบโคกสูง	๑	๑๐๐
๔๒๔.	คุณเกณิกา แก้วในหินและครอบครัว	๑	๑๐๐
๔๒๕.	คุณโกสินทร์ จิรนิรามัย	๑	๑๐๐
๔๒๖.	คุณขนิษฐา กันต่าย	๑	๑๐๐
๔๒๗.	คุณขนิษฐา ตรัยชิรอาภรณ์	๑	๑๐๐
๔๒๘.	คุณขนิษฐา นัดกิ่ง	๑	๑๐๐
๔๒๙.	คุณเขมจิรา วณิชเพิ่มทรัพย์	๑	๑๐๐
๔๓๐.	คุณเขมินทร์ กระจกทอง	๑	๑๐๐
๔๓๑.	คุณคงสิน ม้าแก้ว	๑	๑๐๐
๔๓๒.	คุณจรัญ คุณจำรัญ สุขฟอง และครอบครัว	๑	๑๐๐
๔๓๓.	คุณจรัสศรี มากสวัสดิ์	๑	๑๐๐
๔๓๔.	คุณจ่อย วันทาดี	๑	๑๐๐
๔๓๕.	คุณจันทร์เพ็ญ ดันมีแก้ว	๑	๑๐๐
๔๓๖.	คุณจารุณี ดันมีแก้ว	๑	๑๐๐
๔๓๗.	คุณจารุภา พฤฒิวโรดม	๑	๑๐๐
๔๓๘.	คุณจำเนียร สมฤทธิ์	๑	๑๐๐
๔๓๙.	คุณจินดา ยุติบรรณ	๑	๑๐๐
๔๔๐.	คุณจิรวดี วันทาดี	๑	๑๐๐
๔๔๑.	คุณจิราจารีย์ ชัยมุสิก	๑	๑๐๐
๔๔๒.	คุณจิราพร	๑	๑๐๐
๔๔๓.	คุณจิรารัตน์ บุตรดา	๑	๑๐๐
๔๔๔.	คุณเจตนิพิฐ แก่นโกมล	๑	๑๐๐
๔๔๕.	คุณเจนจิรา นันท์อัทธายุและครอบครัว	๑	๑๐๐
๔๔๖.	คุณเจ้าพญา สัตตบุตร	๑	๑๐๐

ที่	ชื่อ-นามสกุล	จำนวนเล่ม	จำนวนเงิน
๔๔๗.	คุณชณัญ แช่มมงคลธรรม	๑	๑๐๐
๔๔๘.	คุณชนมณี อินอนงค์	๑	๑๐๐
๔๔๙.	คุณชนิชา อุ่นสูงเนิน	๑	๑๐๐
๔๕๐.	คุณชมพูนุช ขจรไพร	๑	๑๐๐
๔๕๑.	คุณชลธิต ตั้งประจักษ์ภักดี	๑	๑๐๐
๔๕๒.	คุณชลอ คุณพวงพยอม สนธิพงษ์	๑	๑๐๐
๔๕๓.	คุณชัชชญา วิไลวรรณ	๑	๑๐๐
๔๕๔.	คุณชัยเดช แสงหิรัญ	๑	๑๐๐
๔๕๕.	คุณชัยวุฒิ ไกรสีห์	๑	๑๐๐
๔๕๖.	คุณชาคริต แสงหิรัญ	๑	๑๐๐
๔๕๗.	คุณชารี ชิษณุวงษ์	๑	๑๐๐
๔๕๘.	คุณชินชาต วาศนา	๑	๑๐๐
๔๕๙.	คุณชุติมนท์ ธาราแสง	๑	๑๐๐
๔๖๐.	คุณชุมพร สุขประสงค์ผล	๑	๑๐๐
๔๖๑.	คุณโชติกา ชัยณกุล	๑	๑๐๐
๔๖๒.	คุณซี่ตี๋ แซ่โง้ว	๑	๑๐๐
๔๖๓.	คุณเซี่ยมหง ลี่สถาพรวงศา	๑	๑๐๐
๔๖๔.	คุณญานิษา เนตรสุวรรณ เยนเซ่น	๑	๑๐๐
๔๖๕.	คุณฐิติกร ไชยวงค์	๑	๑๐๐
๔๖๖.	คุณณดาพัณ สัตตบุตร	๑	๑๐๐
๔๖๗.	คุณณฤษร พฤฒิวโรดม	๑	๑๐๐
๔๖๘.	คุณณัฎฐา คุณชลิต อิ่มกลับ	๑	๑๐๐
๔๖๙.	คุณณัฐกริช ยงไพศาลทรัพย์	๑	๑๐๐
๔๗๐.	คุณณัฐชา คุณาเลิศทรัพย์	๑	๑๐๐
๔๗๑.	คุณณัฐธิดา	๑	๑๐๐
๔๗๒.	คุณณัฐนันท์ นาเมืองจันทร์	๑	๑๐๐
๔๗๓.	คุณณิชชยา ฉวานนท์	๑	๑๐๐
๔๗๔.	คุณณิชชารีย์ คุ้มโพธิ์น้อย	๑	๑๐๐
๔๗๕.	คุณณิชรัตน์ ชัยวราพัฒน์ และครอบครัว	๑	๑๐๐
๔๗๖.	คุณณิสารัช วิจักขณ์เศรณี (อ๋อง-วิ)	๑	๑๐๐

ที่	ชื่อ-นามสกุล	จำนวนเล่ม	จำนวนเงิน
๔๗๗.	คุณดวงเดือน เสียงใส และครอบครัว	๑	๑๐๐
๔๗๘.	คุณดารา หอมจันทร์	๑	๑๐๐
๔๗๙.	คุณดาราพร เกษรมาลา	๑	๑๐๐
๔๘๐.	คุณดุลยภรณ์ เสนารัตน์ และครอบครัว, คุณพัชราภรณ์ ไกรเดช และครอบครัว	๑	๑๐๐
๔๘๑.	คุณไทยวัต สัตตบุตร	๑	๑๐๐
๔๘๒.	คุณธนัตถ์ ตรัยชิรอาภรณ์	๑	๑๐๐
๔๘๓.	คุณธนิกา วาศนาและครอบครัว	๑	๑๐๐
๔๘๔.	คุณธนิดา วงศ์ช่างหล่อ	๑	๑๐๐
๔๘๕.	คุณธรรมรัต เข็มละทอง	๑	๑๐๐
๔๘๖.	คุณธัญชนก จิรนิรามัย	๑	๑๐๐
๔๘๗.	คุณธันยพัฒน์ พุกพันธ์	๑	๑๐๐
๔๘๘.	คุณธันยา เทียนชัย	๑	๑๐๐
๔๘๙.	คุณธีรวัฒน์ นำแสงวาณิช	๑	๑๐๐
๔๙๐.	คุณนงลักษณ์ คุณพนารัตน์ ช้วนคุ้ม, คุณประจักษ์ แสงรัตน์	๑	๑๐๐
๔๙๑.	คุณนภัสกร ณัฐธีรากร	๑	๑๐๐
๔๙๒.	คุณนฤมล เก้าประดิษฐ์ และครอบครัว	๑	๑๐๐
๔๙๓.	คุณนฤมล คุณชัยวัฒน์ รูปทอง	๑	๑๐๐
๔๙๔.	คุณนวพรรษ สัจจา และครอบครัว	๑	๑๐๐
๔๙๕.	คุณน้อย แซ่แต้และครอบครัว, คุณวรรณกร บุญยประสพ	๑	๑๐๐
๔๙๖.	คุณนันทกาญจน์ ภคอังกูร	๑	๑๐๐
๔๙๗.	คุณนันท์นลิน ธนาประเสริฐสุข	๑	๑๐๐
๔๙๘.	คุณนันทยา เฉลิมศรี	๑	๑๐๐
๔๙๙.	คุณน้ำอ้อย ริเกตโตนี่และครอบครัววรรณา	๑	๑๐๐
๕๐๐.	คุณนิชาภา วิวัฒนานนท์	๑	๑๐๐
๕๐๑.	คุณนิตยา เลิศสกุลทิพย์	๑	๑๐๐
๕๐๒.	คุณนิธินันท์ ตะวันศรีทอง	๑	๑๐๐
๕๐๓.	คุณนิธิศ ปัฐมรังษี	๑	๑๐๐
๕๐๔.	คุณนิภา ไชยนาแพงและครอบครัว	๑	๑๐๐
๕๐๕.	คุณนิวัฒน์ กิจพิพัฒน์	๑	๑๐๐

ที่	ชื่อ-นามสกุล	จำนวนเล่ม	จำนวนเงิน
๕๐๖.	คุณเนตรทราย แย้มศรี	๑	๑๐๐
๕๐๗.	คุณบงกช จันทร์ไพศรี	๑	๑๐๐
๕๐๘.	คุณบุญเกียรติ ปรีชาวณิชวงศ์	๑	๑๐๐
๕๐๙.	คุณบุญช่วย โพธิน	๑	๑๐๐
๕๑๐.	คุณบุญชัย ลิขิตสุวรรณ	๑	๑๐๐
๕๑๑.	คุณบุญญาพร มียัง	๑	๑๐๐
๕๑๒.	คุณบุญมา แซ่คูและครอบครัว	๑	๑๐๐
๕๑๓.	คุณบุญมี แรงสู้	๑	๑๐๐
๕๑๔.	คุณบุญยัง แย้มศรี	๑	๑๐๐
๕๑๕.	คุณบุญรอด เข็มละทอง	๑	๑๐๐
๕๑๖.	คุณบุญเรียม เรือนงาม	๑	๑๐๐
๕๑๗.	คุณบุลศักดิ์ รัตนสร้อย	๑	๑๐๐
๕๑๘.	คุณปภากร เรือนงาม	๑	๑๐๐
๕๑๙.	คุณประทีป อิ่มรัมย์	๑	๑๐๐
๕๒๐.	คุณประศาสน์การ	๑	๑๐๐
๕๒๑.	คุณประเสริฐ เจริญพรและครอบครัว	๑	๑๐๐
๕๒๒.	คุณปัณณ์รภัส เจริญวณิชโสภณ	๑	๑๐๐
๕๒๓.	คุณปานเลขา เจิมสุวรรณและครอบครัว	๑	๑๐๐
๕๒๔.	คุณปิยธิดา ทองประไพ	๑	๑๐๐
๕๒๕.	คุณปิยวรรณ ลิขิตสุวรรณ	๑	๑๐๐
๕๒๖.	คุณปิยวิทย์ ฉวานนท์	๑	๑๐๐
๕๒๗.	คุณปิยะวัฒน์ บุญสุวรรณ	๑	๑๐๐
๕๒๘.	คุณพนิตาพร เสมาทอง	๑	๑๐๐
๕๒๙.	คุณพเยาว์ พูลเพิ่ม	๑	๑๐๐
๕๓๐.	คุณพรธิพา เสนคะ และครอบครัว	๑	๑๐๐
๕๓๑.	คุณพรนภา แก้วกมลศรีสัข	๑	๑๐๐
๕๓๒.	คุณพรเพ็ญ แก้วกมลศรีสัข	๑	๑๐๐
๕๓๓.	คุณพรไพลิน พานน้อย	๑	๑๐๐
๕๓๔.	คุณพรศรี ชัยวงศ์โรจน์	๑	๑๐๐
๕๓๕.	คุณพลอยชนก บุญเติม	๑	๑๐๐

ที่	ชื่อ-นามสกุล	จำนวนเล่ม	จำนวนเงิน
๕๓๖.	คุณพลอยวรีย์ ตั้งประจักษ์ภักดี	๑	๑๐๐
๕๓๗.	คุณพัชณิศา แย้มภิบาล	๑	๑๐๐
๕๓๘.	คุณพัชรี ระบายศรี	๑	๑๐๐
๕๓๙.	คุณพัฒพงศ์ บูรณะนนท์	๑	๑๐๐
๕๔๐.	คุณพัทธนันท์ พชรทรัพย์อมร	๑	๑๐๐
๕๔๑.	คุณพิกุล รอดเผือก	๑	๑๐๐
๕๔๒.	คุณพิชณนาถ เกิดสุข	๑	๑๐๐
๕๔๓.	คุณพิชญา โขงคำ	๑	๑๐๐
๕๔๔.	คุณพิริยะ สุกทน	๑	๑๐๐
๕๔๕.	คุณพิสิษฐ์ เจียมตั้งปัญญากร และครอบครัว	๑	๑๐๐
๕๔๖.	คุณพีรนุช	๑	๑๐๐
๕๔๗.	คุณพีรภัทร ลิขิตสุวรรณ	๑	๑๐๐
๕๔๘.	คุณพีระพงษ์ คำภิรมย์	๑	๑๐๐
๕๔๙.	คุณพีระโรจน์ เพ็งพิมพ์	๑	๑๐๐
๕๕๐.	คุณเพ็ชรัตน์ ดวงจิตร์	๑	๑๐๐
๕๕๑.	คุณเพ็ญศิริ	๑	๑๐๐
๕๕๒.	คุณไพลิน สีสาทำ	๑	๑๐๐
๕๕๓.	คุณภัคจิรา โคตรโสภา พร้อมครอบครัว	๑	๑๐๐
๕๕๔.	คุณภัทรภัสสร์ ภัทรศิลป์วีรกุล	๑	๑๐๐
๕๕๕.	คุณภัทรวดี ลุนภา	๑	๑๐๐
๕๕๖.	คุณภัทรศักดิ์ แก่นโกมล	๑	๑๐๐
๕๕๗.	คุณภาคิณี จำปาทอง	๑	๑๐๐
๕๕๘.	คุณภาคิน พฤฒิวโรดม	๑	๑๐๐
๕๕๙.	คุณภานุวัฒน์ จิรนิรามัย	๑	๑๐๐
๕๖๐.	คุณภูษณดา สระมณี	๑	๑๐๐
๕๖๑.	คุณมณฑล พงษ์เกษม	๑	๑๐๐
๕๖๒.	คุณมยุรี โชติสกุลสุข	๑	๑๐๐
๕๖๓.	คุณมาลี เจริญยิ่ง	๑	๑๐๐
๕๖๔.	คุณมิ่งขวัญ หามนตรี ครอบครัวไชยรัตน์ และครอบครัว	๑	๑๐๐
๕๖๕.	คุณเมลดา อิ่มสุขศรี	๑	๑๐๐

ที่	ชื่อ-นามสกุล	จำนวนเล่ม	จำนวนเงิน
๕๖๖.	คุณแม่ยน วรรณาและครอบสิทธิแสง	๑	๑๐๐
๕๖๗.	คุณยศธร เมฆาระ	๑	๑๐๐
๕๖๘.	คุณรจนา โพธิคำ	๑	๑๐๐
๕๖๙.	คุณรณิดา สุพรรณโมก	๑	๑๐๐
๕๗๐.	คุณรังสรรค์ ทีฆรังสรรค์	๑	๑๐๐
๕๗๑.	คุณรัชญา ศรีภาณุชาติ	๑	๑๐๐
๕๗๒.	คุณรัชดาภรณ์ บุญบัดดาล	๑	๑๐๐
๕๗๓.	คุณรัตพร เสนคะ	๑	๑๐๐
๕๗๔.	คุณราตรี แรงสู้	๑	๑๐๐
๕๗๕.	คุณรินรดา ยะคะเรศ	๑	๑๐๐
๕๗๖.	คุณรุ่งรัศมี รัศมีทิพย์	๑	๑๐๐
๕๗๗.	คุณเรณู สีสาทำ	๑	๑๐๐
๕๗๘.	คุณเรไร ทวยไธสง	๑	๑๐๐
๕๗๙.	คุณลกนก อินทะวุฒิ	๑	๑๐๐
๕๘๐.	คุณลักษมี วณิชเพิ่มทรัพย์	๑	๑๐๐
๕๘๑.	คุณลัดดา กุลยบุตร	๑	๑๐๐
๕๘๒.	คุณลัดดา นันทเวช	๑	๑๐๐
๕๘๓.	คุณลัดดา มะลิเงิน	๑	๑๐๐
๕๘๔.	คุณลัดดา สุขตา	๑	๑๐๐
๕๘๕.	คุณลัดดาวัลย์ บูรณะนนท์	๑	๑๐๐
๕๘๖.	คุณลูกคิด หมดทุกข์	๑	๑๐๐
๕๘๗.	คุณวชิราวุฒิ หวังสมและครอบครัว	๑	๑๐๐
๕๘๘.	คุณวนิดา เจริญจิตพงษ์	๑	๑๐๐
๕๘๙.	คุณวนิดา ตุ้มปิ่น	๑	๑๐๐
๕๙๐.	คุณวรรณวลัย พิมพะปะตัง และครอบครัว	๑	๑๐๐
๕๙๑.	คุณวรรณวิษา ทรัพย์สืบ	๑	๑๐๐
๕๙๒.	คุณวรรณา ทาเกตุและครอบครัว	๑	๑๐๐
๕๙๓.	คุณวรรธนา อ๊อตศิริ	๑	๑๐๐
๕๙๔.	คุณวรารักษ์ ศรีใส	๑	๑๐๐
๕๙๕.	คุณวฤตดา โอฬารธนกุล	๑	๑๐๐

ที่	ชื่อ-นามสกุล	จำนวนเล่ม	จำนวนเงิน
๕๙๖.	คุณวลัยพร จันทร์แจ้ง	๑	๑๐๐
๕๙๗.	คุณวลัยพร ธรรมบัวชา และครอบครัว	๑	๑๐๐
๕๙๘.	คุณวัชราพร ไกรสีห์	๑	๑๐๐
๕๙๙.	คุณวันเพ็ญ วิโรจน์สุรัตน์ และครอบครัว	๑	๑๐๐
๖๐๐.	คุณวารุณี ทองดี	๑	๑๐๐
๖๐๑.	คุณวาสนา	๑	๑๐๐
๖๐๒.	คุณวิภา ชปิงกาช คุณวีรวรรณ สุดดี	๑	๑๐๐
๖๐๓.	คุณวิมล ธนัชเจริญวงศ์	๑	๑๐๐
๖๐๔.	คุณวิรุญ ตรัยชิรอาภรณ์	๑	๑๐๐
๖๐๕.	คุณศตรัศมี มะลิเงิน	๑	๑๐๐
๖๐๖.	คุณศรีไพร เนียมแนม	๑	๑๐๐
๖๐๗.	คุณศรุดาภัค ยศสิงห์	๑	๑๐๐
๖๐๘.	คุณศันสนีย์ สุทธาเวศ และครอบครัว	๑	๑๐๐
๖๐๙.	คุณศิริเพ็ญ กรีธาทรัพย์และครอบครัว	๑	๑๐๐
๖๑๐.	คุณศุจินธรา แจ่มกมล และครอบครัว	๑	๑๐๐
๖๑๑.	คุณศุภาภรณ์ พงษ์กองดี	๑	๑๐๐
๖๑๒.	คุณเศรษฐา อัคฮาดและครอบครัว	๑	๑๐๐
๖๑๓.	คุณสมจิตร เทพนารินทร์	๑	๑๐๐
๖๑๔.	คุณสมชาย และคุณจารุประภา หวังวณิชพันธุ์	๑	๑๐๐
๖๑๕.	คุณสมบัติ หอมจันทร์	๑	๑๐๐
๖๑๖.	คุณสมพงษ์ สอนผาและครอบครัว	๑	๑๐๐
๖๑๗.	คุณสมพิศ พลชัย	๑	๑๐๐
๖๑๘.	คุณสมฤทัย เนียมแนม	๑	๑๐๐
๖๑๙.	คุณสมานมิตร วงศ์ถามาตย์	๑	๑๐๐
๖๒๐.	คุณสมาภรณ์ ภิญโญ	๑	๑๐๐
๖๒๑.	คุณสยาม ศิริชัย	๑	๑๐๐
๖๒๒.	คุณสรัลพร มนต์สิวะกุล	๑	๑๐๐
๖๒๓.	คุณสะอาด หมดทุกข์	๑	๑๐๐
๖๒๔.	คุณสัณฑ์ โรจนประทีป	๑	๑๐๐
๖๒๕.	คุณสากล จันทสุทธิบวร	๑	๑๐๐

ที่	ชื่อ-นามสกุล	จำนวนเล่ม	จำนวนเงิน
๖๒๖.	คุณสายพิณ ตีระวรมงคล	๑	๑๐๐
๖๒๗.	คุณสายรุ้ง สมพาน	๑	๑๐๐
๖๒๘.	คุณสาวิตรี นิธิศเกรียงไกร	๑	๑๐๐
๖๒๙.	คุณสำราญ ทองงาม	๑	๑๐๐
๖๓๐.	คุณสิทธิพงศ์ เขียวสด	๑	๑๐๐
๖๓๑.	คุณสิริการย์ อัศวกิจเสถียร	๑	๑๐๐
๖๓๒.	คุณสุกิตรา อุทยามทัต	๑	๑๐๐
๖๓๓.	คุณสุขาภา โอหารธนกุล	๑	๑๐๐
๖๓๔.	คุณสุชาติ ตรัยชิรอาภรณ์	๑	๑๐๐
๖๓๕.	คุณสุชาติ เพชรพ่วง	๑	๑๐๐
๖๓๖.	คุณสุทิน	๑	๑๐๐
๖๓๗.	คุณสุนทรี จรัส	๑	๑๐๐
๖๓๘.	คุณสุพรรษา พงษ์เกษม	๑	๑๐๐
๖๓๙.	คุณสุพิชา ชัยสามารถ	๑	๑๐๐
๖๔๐.	คุณสุมณฑา กิตติธรสมบัติ	๑	๑๐๐
๖๔๑.	คุณสุรนุตน์ ฉิมพาพิมพ์	๑	๑๐๐
๖๔๒.	คุณสุรพัศ	๑	๑๐๐
๖๔๓.	คุณสุรัตน์พร คุณชัยประเสริฐ	๑	๑๐๐
๖๔๔.	คุณสุรินท์พร	๑	๑๐๐
๖๔๕.	คุณสุริยัน พงษ์เกษม	๑	๑๐๐
๖๔๖.	คุณสุรีย์ อัศวณรงค์เดช	๑	๑๐๐
๖๔๗.	คุณเสริม ชูมีชัย	๑	๑๐๐
๖๔๘.	คุณเสาวนีย์ ยาดี	๑	๑๐๐
๖๔๙.	คุณเสาวนีย์ หอมจันทร์	๑	๑๐๐
๖๕๐.	คุณเสาวลักษณ์ เสรีกิตติกุล	๑	๑๐๐
๖๕๑.	คุณโสภา	๑	๑๐๐
๖๕๒.	คุณหงลั้ง แซ่ตั้ง	๑	๑๐๐
๖๕๓.	คุณหมวย	๑	๑๐๐
๖๕๔.	คุณอชิระ บุญเติม	๑	๑๐๐
๖๕๕.	คุณอนุกูล พรประสิทธิ์แสงและครอบครัว	๑	๑๐๐

ที่	ชื่อ-นามสกุล	จำนวนเล่ม	จำนวนเงิน
๖๕๖.	คุณอภิญญา ธนอาภรณ์กุล	๑	๑๐๐
๖๕๗.	คุณอภิสิทธิ์ ฉวานนท์	๑	๑๐๐
๖๕๘.	คุณอมรศักดิ์ สุนทรีนพรัตน์	๑	๑๐๐
๖๕๙.	คุณอรนุช ปรีชาวณิชวงศ์	๑	๑๐๐
๖๖๐.	คุณอรพิน กิจพิพัฒน์	๑	๑๐๐
๖๖๑.	คุณอรัญ โรจนประทีป	๑	๑๐๐
๖๖๒.	คุณอรุณรัฎฐ์	๑	๑๐๐
๖๖๓.	คุณอรุณรัตน์ แย้มศรี	๑	๑๐๐
๖๖๔.	คุณอรุณี ปรีชาวณิชวงศ์	๑	๑๐๐
๖๖๕.	คุณอรุษภัค เทศเจริญ	๑	๑๐๐
๖๖๖.	คุณอังคณารักษ์ ผ่านสำแดง	๑	๑๐๐
๖๖๗.	คุณอาคม ศรีวงษา	๑	๑๐๐
๖๖๘.	คุณอาภัสสรา ธนาปภานน	๑	๑๐๐
๖๖๙.	คุณอารียา ประดิษฐ์ศรี และครอบครัว	๑	๑๐๐
๖๗๐.	คุณอำพร กริชนอก	๑	๑๐๐
๖๗๑.	คุณอิทธิพัฒน์ เกิดดี	๑	๑๐๐
๖๗๒.	คุณอินทนนท์ อินมี	๑	๑๐๐
๖๗๓.	คุณอุษาพร เรืองศรี	๑	๑๐๐
๖๗๔.	คุณเอกฤกษ์ อเนกวัฒน์	๑	๑๐๐
๖๗๕.	พ.ต.อ.วิรภักดิ์ ภิญโญ	๑	๑๐๐
๖๗๖.	พระยุทธนา ภาณุวฑฺฒโน เกษศิลป์ อุทิศบุญให้กับคุณบังอร แย้มประชา และเจ้ากรรมนายเวร	๑	๑๐๐
๖๗๗.	ไม่ประสงค์อกนาม	๑	๑๐๐
๖๗๘.	ไม่ประสงค์อกนาม	๑	๑๐๐
๖๗๙.	ส.ข.ภาณุภณ พฤฒิวโรดม	๑	๑๐๐
๖๘๐.	ส.ต.อ.นวมินทร์ ปราบเขตต์	๑	๑๐๐
๖๘๑.	นายเอกกร - ด.ช.ราชันย์ - ด.ญ.ณัฐปภัสร์ ยอดสิงห์	๓๐	๓,๐๐๐

อยู่ให้รัก จากให้จำ

บันทึกธรรมะ จากลายมือหลวงพ่อ

ISBN : 978-616-568-708-9

รวบรวมเรียบเรียง โดย : พระครูวิศิษฏ์สรการ ดร. (จักรพันธ์ ขนฺตฺยาคโม)

พิมพ์โดยเสด็จพระราชกุศล พิธีออกเมรุพระราชทานเพลิงศพ

สมเด็จพระพุทธชินวงศ์

(สมศักดิ์ อุปสมมหาเถร) ศาสตราจารย์พิเศษ, ป.ธ.๙, M.A., Ph.D.
กรรมการมหาเถรสมาคม, เจ้าคณะใหญ่หนกลาง
เจ้าอาวาสวัดพิชยญาติการาม, ประธานกรรมการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ประธานกรรมการอำนวนการอนุรักษ์และพัฒนาพุทธมณฑล
รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตบาฬีศึกษาพุทธโฆส นครปฐม
ณ เมรุหลวงหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร
วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๓

ที่ปรึกษา	:	พระราชรัตนมุนี รศ.ดร. (บุญเทียม ญาณินฺโท) ป.ธ.๘, ป.วค., พธ.บ., พธ.ม., พธ.ด. ผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาสวัดพิชยญาติการาม วรวิหาร พระราชวิสุทธิโกศล, พระวิสุทธิญาณเมธี วิ.
บรรณาธิการ	:	ผศ.ดร.สุธี แก้วเขียว
กองบรรณาธิการ	:	พระวิสุทธิญาณเมธี วิ., พระศรีคัมภีรญาณ, พระภาวนาพิศาลเมธี, พระครูภาวนาวีรานุสิฐ, พระครูญาณวิจักขณ์, พระครูศรีภาวนานุศาสก์, พระครูวศินปริยัตยากร, พระครูโสภณภาวนานุศาสก์, พระครูสังฆบริบาล, พระมหาประสานชัย เทวงฺกโร, พระมหาโกมล กมโล, พระมหาธีรเพชร ธีรเวที, พันเอก (พิเศษ) เกรียงไกร เทพนิมิตร, ดร.ภาคภูมิ นิยมวิทยพันธุ์ นายสมบูรณ์ จารุณะ, นายสมชาย ยอดสิงห์, นายณัช เมธีนิธิกร
พิสูจน์อักษร	:	พ.ญาณรัตน์
ออกแบบรูปเล่ม	:	ณัช เมธีนิธิกร

พิมพ์ครั้งที่ ๑ : มิถุนายน ๒๕๖๓
พิมพ์ที่ : อักขระการพิมพ์ ๘๙/๑๔๓๘ ต.บางแม่นาง อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี ๑๑๑๔๐
นายสมชาย ยอดสิงห์ ผู้พิมพ์โฆษณา
โทร. ๐๙๖-๔๒๒-๓๕๙๕ E-mail : akkharakanpim@gmail.com Id Line : somchai138-142

อยู่ให้รัก จากให้จำ บันทึกธรรมะ จากลายมือหลวงพ่อ